

Gavin Reid

Βιογραφικό

Ο Δρ. Gavin Reid είναι μέλος της Βρετανικής Ομοσπονδίας Ψυχολόγων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Έχει 20ετή εμπειρία στην σύνταξη ψυχο - εκπαιδευτικών αξιολογήσεων, όπως επίσης έχει πραγματοποιήσει πάνω από 2000 εκπαιδευτικές εργασίες στον Καναδά, Η.Β, Γαλλία, Ελβετία, Νέα Ζηλανδία, Ντουμπάι, Κουβέιτ, Ιρλανδία, Ουγγαρία και Αυστραλία. Επίσης είναι διεθνής συγγραφέας στα θέματα δυσλεξίας και μεθόδων μάθησης, γράφοντας 21 βιβλία. Μάλιστα αρκετά από αυτά έχουν μεταφραστεί στα Ιταλικά, Γαλλικά, Αραβικά και Πολωνικά. Έχει επίσης γράψει δύο τυποποιημένα τεστ για μαθησιακές δυσκολίες στην ανάγνωση και γραφή. Τα τεστ έχουν εκδοθεί από τον εκδοτικό οίκο Hodder Murray.

Σήμερα είναι ψυχολόγος στην ASK Γενεύη, στο CCET Κουβέιτ, όπως επίσης και σε σχολεία στην Αίγυπτο και Ταϊλάνδη. Επίσης είναι σύμβουλος για τις μαθησιακές δυσκολίες στο Κέντρο Παιδικής Αξιολόγησης και Παιδείας στο Κουβέιτ. Είναι συνιδρυτής του σχολείου Red Rose για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες στο Η.Β.

Ο Δρ. Reid ήταν για 15 χρόνια καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου με δεκαετή διδακτική εμπειρία όπως επίσης και καθηγητής στο πανεπιστήμιο της Βρετανικής Κολούμπια για θέματα μαθησιακών δυσκολιών. Σήμερα τελεί χρέη α) συμβούλου στην Ακαδημία Καναδά για Ειδικούς Παιδαγωγούς και β) ειδικού στο συμβούλιο για τη διεθνή περιοδική δυσλεξία (Wiley).

Ήταν ο πρώτος που έκανε μεταπτυχιακή διατριβή στις Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες το 1993. Η έρευνα του υπήρξε η βάση για το πρόγραμμα «Δυσκολίες στην Ανάπτυξη της ανάγνωσης και γραφής» του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Είναι σύμβουλος στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο από το 1999.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Δρ. Reid ήταν ομιλητής σε περισσότερα από 600 συνέδρια σε 45 χώρες.

Βιβλιογραφία και λεπτομέρειες στην ιστοσελίδα www.drgavinreid.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Δυσλεξία και αποτελεσματική μάθηση:

Ιδέες και στρατηγικές για την τάξη

Η παρουσίαση θα περιλαμβάνει :

- Αναγνωρίζοντας και διαχειρίζοντας δυσκολίες στην εκμάθηση μαθητών με δυσλεξία
- Μαθησιακές Διαφορές - παρατεινόμενη εκπαίδευση
- Τεχνικές μελέτης σαν εργαλείο για μάθηση
- Αναπτύσσοντας μνημονικές τεχνικές
- Μαθησιακά προφίλ
- Κινητοποίηση

Το κύριο θέμα της παρουσίασης θα είναι η ενδυνάμωση και κινητοποίηση του μαθητή μέσω της αναγνώρισης των μαθησιακών διαφορών και του μαθησιακού προφίλ του. Στην παρουσίαση θα συμπεριλαμβάνεται ο ορισμός και η κατανόηση της δυσλεξίας και πως μπορούμε να διαχειριστούμε μαθητές στην αίθουσα.

Βιβλιογραφία

Reid, G. (2007) *Motivating learners in the Classroom: Ideas and Strategies*. Sage Publications

Reid, G. (2007) *Dyslexia* (2nd edition) Continuum Publications

Reid, G. and Green, S. (2007) *100 Ideas for supporting pupils with Dyslexia*. Continuum publications.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Dyslexia

Dr Gavin Reid

gavinreid66@gmail.com

www.dr.gavinreid.com

Η δυσλεξία είναι πιθανώς η πιο συνηθισμένη αλλά και λιγότερο κατανοητή μαθησιακή δυσκολία. Μπορεί να χαρακτηριστεί και ως «κρυφή αναπηρία» μια και τα χαρακτηριστικά και τα συμπτώματά της δεν είναι εμφανή.

Πολλές φορές μαθητές διανύουν όλη τη σχολική ζωή τους χωρίς να έχουν ποτέ διαγνωσθεί – αγωνίζονται σκληρά, αγχώνονται και συχνά το αποτέλεσμα δεν ανταποκρίνεται στην προσπάθειά τους.

Αυτό αναδεικνύει ένα από τα σημαντικότερα θέματα – την έγκαιρη διάγνωση. Υπάρχουν τώρα τεστ και διαγνωστικά εργαλεία για μικρά παιδιά ηλικίας νηπιαγωγείου και πρώτων σχολικών χρόνων, για να διαγνώσουν παιδιά που είναι σε κίνδυνο να αναπτύξουν δυσλεξία.

Είναι πολύ σημαντικό όλοι οι δάσκαλοι να είναι ενήμεροι για να μπορούν να ξεχωρίζουν παιδιά που μπορεί να έχουν μερικά χαρακτηριστικά δυσλεξίας, έτσι ώστε να εντοπιστούν έγκαιρα πριν αρχίσουν να αποτυγχάνουν.

Η έρευνα έχει δείξει ότι όταν ένα παιδί αρχίσει να αποτυγχάνει, τότε είναι πολύ δύσκολο να αντιστραφεί η διαδικασία και ειδικότερα η ανατροπή των αρνητικών επιπτώσεων στην αυτοεκτίμηση.

ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι ορισμοί μπορούν να μας βοηθήσουν να βάλουμε μια «ταμπέλα». Για πολλούς γονείς και εκπαιδευτικούς η ταμπέλα είναι απαραίτητη καθώς βοηθά να αρχίσει η υποστηρικτική διαδικασία.

Επιτρέπει τους ενήλικες με δυσλεξία να αναπτύξουν αυτογνωσία και τελικά στρατηγικές αντιμετώπισης. Στους εκπαιδευτικούς η ταμπέλα μπορεί να εξηγήσει γιατί ένας μαθητής δεν ανταποκρίνεται στη διδασκαλία. Ένας ορισμός, λοιπόν, μπορεί να είναι καταλυτικός στην όλη διαδικασία. Το πρόβλημα εντοπίζεται στην έλλειψη ενός παγκόσμια αποδεκτού ορισμού της δυσλεξίας.

Υπάρχουν πολλές συνιστώσες της δυσλεξίας – η δυσλεξία δεν παρουσιάζεται σαν ένα μεμονωμένο σύνολο ούτε προκαλείται από ένα συγκεκριμένο γονίδιο. Είναι πολυπρόσωπη και αυτό εξηγεί γιατί δεν έχει ακόμη επιτευχθεί ένας παγκόσμια αποδεκτός ορισμός.

Μπορούμε, ωστόσο, να ισχυριστούμε ότι υπάρχει κάποιος βαθμός συμφωνίας στο σύνολο παραγόντων που μπορούν να συντελέσουν στην δυσλεξία, αλλά η βαρύτητα αυτών των παραγόντων παραμένει αμφιλεγόμενη.

Οι Everett και Reid (2009) τονίζουν το εύρος αυτών των παραγόντων που σήμερα σχετίζονται με τη δυσλεξία.

- Παράγοντες σχετικοί με τη δομή και λειτουργία του εγκεφάλου (Galaburda and Rosen, 2001, Hynd et al, 1995)
- Γενετικοί παράγοντες που επιδρούν στην εξελικτική μετάλλαξη κυττάρων στην μήτρα και επηρεάζουν την μετέπειτα λειτουργία τους (Stein, 2008)
- Γενετικοί συσχετισμοί (Gilger, 2008)
- Διαδικαστική χρονομέτρηση της σειράς των εργασιών κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων (Fawcett and Nicolson, 2008)
- Ταχύτητα επεξεργασίας (Wolf & Bowers, 2000)
- Μεταβιβάσεις εντός του ημισφαιρίου (Breznitz, 2007)
- Δυσκολία στην αυτοματοποίηση δεξιοτήτων (Fawcett and Nicolson, 2008)
- Δυσκολίες μνήμης εργασίας (Jeffries and Everett, 2004)
- Φωνολογικό έλλειμμα (Snowling, 2000)
- Γλωσσικά χαρακτηριστικά - ορθογραφική διαφάνεια (Wimmer, 1993 Share, 2008, Everett and Elbeheri, 2008)
- Συν νοσηρότητα μεταξύ των μαθησιακών δυσκολιών (Bishop and Snowling, 2004 Visser, 2003)
- Επίπεδα απόκτησης γνώσεων γραφής και ανάγνωσης και ο ρόλος του IQ στην διάγνωση (Siegel and Lipka, 2008 Joshi and Aaron, 2008 Wagner, 2008)

Τα παραπάνω σημεία είναι μερικοί από τους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την κατανόηση της δυσλεξίας και κάθε ένας από αυτούς μπορεί να έχει τον αντίκτυπό του στο πώς αντιλαμβανόμαστε τη δυσλεξία και πώς περιγράφονται η αξιολόγηση και η παρέμβαση.

Σκοπός των ορισμών

Οι ορισμοί της δυσλεξίας, ιδιαίτερα όσοι χρησιμοποιούνται από εκπαιδευτικές αρχές, σχολικές περιφέρειες, εθελοντικές οργανώσεις και συνδέσμους, αφθονούν και ορισμένοι θα παρουσιαστούν παρακάτω. Συχνά εξυπηρετούν κάποιο σκοπό και είναι δυνατόν τους κατηγοριοποιήσουμε ανάλογα με τον σκοπό που εξυπηρετούν. .

Επιμερισμός

- Χρησιμοποιούνται για να κατανέμουν πόρους και να αναπτύσσουν παροχές - αυτοί οι ορισμοί συνήθως εστιάζονται σε διαφορές και παρέχουν κάποια κριτήρια διαφορετικότητας, ώστε να εντοπίζονται εύκολα όσοι χρειάζονται επιπρόσθετη στήριξη και ιδιαίτερη πρόνοια.

Επεξήγηση

- Εξηγούν σε εκπαιδευτικούς και επαγγελματίες πώς μπορούν να κάνουν διάγνωση και να παρέμβουν - αυτοί οι ορισμοί ίσως διαθέτουν λίστα προτάσεων και χαρακτηριστικών και μπορούν να μεταβληθούν σε λειτουργικούς ορισμούς που δίνουν εξηγήσεις της δυσκολίας και του πώς μπορεί να επηρεάσει την εφαρμογή.

Κατανόηση

- Βοηθούν τους γονείς και μάλιστα τα άτομα με δυσλεξία να καταλάβουν τι είναι η δυσλεξία. Είναι δύσκολο να το κάνει πραγματικά αυτό ένας ορισμός. Συχνά οι γονείς θέλουν να μάθουν την αιτία μιας δυσκολίας καθώς αυτή η γνώση τους βοηθά να κατανοήσουν πλήρως την έκταση του προβλήματος και το πώς μπορούν να το χειριστούν. Αυτό δύσκολα μπορεί να γίνει μέσω ενός ορισμού.

Έρευνα

- Ένας ερευνητικός ορισμός μπορεί να βοηθήσει στο να δημιουργηθεί ένα καλά σχεδιασμένο δείγμα για τους ερευνητές. Αυτό πιθανόν να συμπεριλαμβάνει προκαθορισμένα κριτήρια εύκολα να υπολογισθούν, όπως βαθμολογίες IQ και ορισμένοι τύποι διαφορετικότητας.

Ο ορισμός που αναπτύχθηκε από τον Gavin Reid είναι ο ακόλουθος:

«Η δυσλεξία είναι μια διαφορά επεξεργασίας, η οποία συχνά χαρακτηρίζεται από δυσκολίες στην κατάκτηση αλφαριθμητισμού, κατάκτηση ανάγνωσης και γραφής και ορθογραφίας. Μπορεί επίσης να έχει επιπτώσεις σε γνωστικές διεργασίες όπως η μνήμη, η ταχύτητα επεξεργασίας, η διαχείριση χρόνου, ο συντονισμός και η αυτοματοποίηση δεξιοτήτων. Πιθανόν να υπάρχουν οπτικές και/ή φωνολογικές δυσκολίες και συνήθως υπάρχουν κάποιες, αδυναμίες στις εκπαιδευτικές επιδόσεις. Όταν σχεδιάζονται η παρέμβαση και οι τρόποι επιπλέον βοήθειας, πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν οι διαφορές και αποκλίσεις από άτομο σε άτομο, καθώς και ο τρόπος μάθησης όπως και το περιβάλλον μάθησης και εργασίας (Reid, 2009)

Ορισμός IDA

Ο ορισμός της Διεθνούς Ένωσης Δυσλεξίας - International Dyslexia Association (IDA) είναι ο ακόλουθος:

Η δυσλεξία είναι μια ειδική μαθησιακή αναπηρία, αδυναμία νευρολογικής προέλευσης. Χαρακτηρίζεται από δυσκολίες στην κατάκτηση αλφαριθμητισμού, στην ακριβή και/ή αβίαστη αναγνώριση λέξεων και από μειωμένες ικανότητες για σωστή ορθογραφία και αποκωδικοποίηση. Αυτές οι δυσκολίες κατά κανόνα είναι αποτέλεσμα ενός ελλείμματος στο φωνολογικό τμήμα της γλώσσας το οποίο είναι συχνά ασύμβατο σε σχέση

με άλλες γνωστικές ικανότητες και την παροχή αποτελεσματικής καθοδήγησης στο σχολείο. Ως δευτερεύουσες συνέπειες μπορεί να υπάρχουν προβλήματα στην αναγνωστική κατανόηση κειμένων και μειωμένη εμπειρία ανάγνωσης που μπορεί να παρεμποδίσει την ανάπτυξη λεξιλογίου και τη συσσώρευση γνώσεων.

Εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο - Board of Directors στις 12 Νοεμβρίου 2002

<http://www.interdys.org/FactSheets.htm>

Ορισμός BDA

Η δυσλεξία είναι μια ειδική μαθησιακή δυσκολία η οποία κυρίως επιδρά στην ανάπτυξη αλφαριθμητισμού και γλωσσικών δεξιοτήτων. Είναι πιθανόν να είναι εκ γενετής και οι επιδράσεις της να ακολουθούν το άτομο όλη του τη ζωή. Χαρακτηρίζεται από δυσκολίες στη φωνολογική επεξεργασία, στην ταχεία ονομασία, στην μνήμη εργασίας, στην ταχύτητα επεξεργασίας, και στην αυτόματη ανάπτυξη δεξιοτήτων που ίσως δεν ταιριάζουν σε άλλες γνωστικές ικανότητες του ατόμου. Συνήθως αντιστέκεται στις συμβατικές μεθόδους διδασκαλίας, αλλά η επίδρασή της, οι συνέπειές της μπορούν να αμβλυνθούν με κατάλληλα συγκεκριμένη παρέμβαση, που περιλαμβάνει την εφαρμογή της τεχνολογίας της πληροφορικής και συμβουλευτικής υποστήριξης.

<http://www.bdadyslexia.org.uk/whatisdyslexia.html> 2008

Δυσλεξία : ορισμένα βασικά σημεία

1. Η δυσλεξία μπορεί να γίνει αντιληπτή σε όλα τα στάδια από ήπια έως σοβαρή.
2. Είναι σημαντικό να εντοπίζονται και αναγνωρίζονται τα δυνατά σημεία των μαθητών με δυσλεξία και να γίνεται προσπάθεια αυτά τα δυνατά σημεία να ενσωματώνονται στο πρόγραμμα διδασκαλίας.
3. Ο βαθμός και ο αντίκτυπος της δυσλεξίας στο μαθητή μπορεί να ποικίλουν ανάλογα με τη φύση της εργασίας του μαθησιακού περιβάλλοντος.
4. Η έγκαιρη διάγνωση είναι σημαντική για αποτελεσματική παρέμβαση.
5. Οι μαθητές με δυσλεξία πιθανόν να παρουσιάζουν διαφορετικά χαρακτηριστικά γι αυτό οι ανάγκες τους πρέπει να αντιμετωπίζονται εξατομικευμένα.
6. Αν και οι κύριες δυσκολίες που σχετίζονται με τη δυσλεξία αφορούν τον αλφαριθμητισμό - ανάγνωση, γραφή και ορθογραφία, οι μαθητές με δυσλεξία μπορεί να παρουσιάσουν και άλλες δυσκολίες αναφορικά με τη μνήμη, το συντονισμό και την οργάνωση.
7. Γνώση του πώς μαθαίνει ένας μαθητής και πώς να γίνει η μάθηση πιο αποτελεσματική, για παράδειγμα, δεξιότητες μελέτης, μπορεί να αποδειχτεί εξαιρετικά ευεργετικό για μαθητές με δυσλεξία.
8. Είναι επίσης σημαντικό να ληφθούν υπ' όψιν το αναλυτικό πρόγραμμα, η διαφοροποίηση και οι τρόποι μάθησης που θα βοηθήσουν τους μαθητές με δυσλεξία να κατανοήσουν την εργασία πιο καθαρά και να μάθουν πιο αποτελεσματικά.
9. Οι συνέπειες της δυσλεξίας μπορούν να περιοριστούν στο ελάχιστο με αποτελεσματική διδακτική παρέμβαση και προσαρμογές στις εργασίες, μέσα από διαφοροποίηση στη διδασκόμενη ύλη και επιπλέον βοήθεια στο χώρο εργασίας.
10. Το δυσλεκτικό άτομο μπορεί να έχει πολλά δυνατά σημεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να εξομαλύνουν τις δυσκολίες του.
11. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε την ανάγκη για τόνωση της αυτοεκτίμησης των μαθητών με δυσλεξία μια και είναι πολύ εύκολο να αποθαρρυνθούν και να χάσουν το ενδιαφέρον τους για τη μάθηση.

Χαρακτηριστικά της δυσλεξίας

Υπάρχουν πολλά χαρακτηριστικά της δυσλεξίας τα οποία μπορεί να αντιληφθεί ο εκπαιδευτικός μέσα στην τάξη σε διάφορα στάδια. Πιο αναλυτικά είναι:

Προσχολική ηλικία και Πρώτα σχολικά χρόνια:

- Χρειάζεται να ανησυχήσουμε αν ο μαθητής παρουσιάζει κάποια από τα παρακάτω:

- Τάση να ξεχνά,
- Δυσκολία στην ομιλία,
- Αντικατοπτρισμός γραμμάτων,
- Δυσκολία στο να θυμάται τα γράμματα της αλφαβήτου
- Δυσκολία στο να θυμάται τη σειρά των γραμμάτων της αλφαβήτου,
- Ιστορικό δυσλεξίας στην οικογένεια
- Δυσκολίες συντονισμού π.χ. να σκοντάφτει στο τραπέζι ή τις καρέκλες και σε
- Εργασίες που απαιτούν αδρές κινήσεις π.χ. να δέσει τα κορδόνια των παπουτσιών,
- Αργή αντίδραση σε κάποιες εργασίες ,
- Απροθυμία να συγκεντρωθεί σε κάποια εργασία για εύλογο χρονικό διάστημα,
- Να συγχέει λέξεις που ακούγονται παρόμοια,
- Απροθυμία να πάει σχολείο,
- Σημάδια ότι δεν απολαμβάνει το σχολείο,
- Απροθυμία για ανάγνωση,
- Δυσκολία στη μάθηση λέξεων και γραμμάτων,
- Δυσκολία με τα φωνήματα (ήχους)
- Κακή μνήμη,
- Δυσκολίες συντονισμού,
- Να χάνει αντικείμενα,
- Δυσκολία στο σχηματισμό γραμμάτων,
- Δυσκολία στην αντιγραφή,
- Δυσκολία στο χρωμάτισμα,
- Κακή οργάνωση των υλικών.

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Μετά από περίπου 2 χρόνια στο σχολείο

- Διστάζει να αναγνώσει και συνεπώς δεν έχει μεγάλη άνεση στην ανάγνωση,
- Φτωχός καταιγισμός λέξεων - δυσκολεύεται να αποκωδικοποιήσει νέες λέξεις και να τις χωρίσει σε συλλαβές,
- Δεν ξέρει τον ήχο λέξεων,
- Δυσκολεύεται να αναγνωρίσει από πού μέσα στη λέξη προέρχονται κάποιοι ήχοι,
- Δυσκολεύεται να γράψει ορθογραφημένα,
- Αντικαθιστά λέξεις όταν διαβάζει π.χ. « λεωφορείο» αντί για «αυτοκίνητο».

Μεσαία σχολικά χρόνια

- Όλα τα παραπάνω, αλλά και,

- Δυσκολίες συμπεριφοράς,
- Απογοήτευση, διάψευση των ελπίδων του,
- Μπορεί να παρουσιάσει ικανότητες σε άλλους τομείς του σχολικού προγράμματος εκτός ανάγνωσης,
- Δυσκολεύεται να προσέξει και να συγκεντρωθεί.

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση / Γυμνάσιο

- Όλα τα παραπάνω, αλλά και,
- Παίρνει πολύ χρόνο για να κάνει τα μαθήματά του,
- Διαβάζει λέξεις λανθασμένα,
- Βασίζεται σε άλλους για να του δώσουν πληροφορίες,
- Έχει φτωχές γενικές γνώσεις,
- Παίρνει περισσότερο χρόνο από άλλους στις περισσότερες γραπτές εργασίες στην τάξη,
- Μπορεί να μη γράψει πολλά σε σχέση με τις γνώσεις του πάνω στο θέμα,
- Δυσκολεύεται να αντιγράψει από βιβλία,
- Μπορεί να ξοδεύει πολύ χρόνο μελετώντας με ελάχιστο εμφανές όφελος,
- Μπορεί να μην τελειώσει την εργασία στην τάξη ή στις εξετάσεις επειδή δεν του φτάνει ο χρόνος,
- Πιθανόν αισθάνεται δυστυχισμένος σε κάποιο βαθμό εξ αιτίας των δυσκολιών στο σχολείο και αυτή η δυστυχία ίσως εκδηλώνεται και σε άλλες πλευρές της ζωής του.

Ανώτερη και ανώτατη Εκπαίδευση - Κολέγιο και Πανεπιστήμιο

- Όλες οι παραπάνω δυσκολίες, αλλά και,
- Διαχείριση χρόνου
- Ταχύτητα ανάγνωσης
- Δυσκολία στην περίληψη πληροφοριών
- Δυσκολίες οργάνωσης
- Ευχέρεια στην ανάγνωση
- Κατανόηση κειμένων προς ανάγνωση
- Δομή γραπτών εργασιών
- Ταχύτητα επεξεργασίας
- Δυσκολίες με τη μνήμη
- Συγχέει τις κατευθύνσεις

Είναι ευρύτερα αποδεκτό ότι οι πολυαισθητηριακές στρατηγικές είναι οι πιο επιτυχημένες για σπουδαστές με δυσλεξία. Υπάρχει σημαντικό αριθμός πηγών και «ετοιμοπαράδοτων» πακέτων διδασκαλίας ειδικά σχεδιασμένων για σπουδαστές με δυσλεξία, που μπορούν να κάνουν κάποια διαφορά. Ωστόσο, είναι σημαντικό αυτό το υλικό να μην αντικαταστήσει την ανάγκη για

κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του σπουδαστή με δυσλεξία, τη διαφοροποίηση της εργασίας και την ανάγκη για αλληλεπίδραση μεταξύ του δασκάλου και του μαθητή. Είναι σημαντικό να αντιληφθούμε ότι δεν υπάρχει «προκατασκευασμένο, έτοιμο» υλικό κατάλληλο για όλους τους μαθητές με δυσλεξία - είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν και να προσαρμοσθούν εκπαιδευτικά υλικά αφού γνωρίσει ο εκπαιδευτικός καλά τον σπουδαστή, τη μαθησιακή διαδικασία και τον τρόπο μάθησης του μέσα σε θετικό και προσεκτικά σχεδιασμένο μαθησιακό περιβάλλον

Βιβλιογραφία

- Reid, G. (2009) *Dyslexia: A Practitioner's Handbook* (4th Edition) Wiley
- Reid, G. and Green, S. (2007) *100 Ideas for supporting pupils with dyslexia*. Continuum Publications
- Reid, G. (2004) *Dyslexia: A Complete Guide for Parents*. Wiley
- Reid, G. and Green, S. (2008) *Dyslexia: A Guide for Teaching Assistants*. Continuum Publications.

Αποτελεσματική μάθηση και κινητοποίηση – Ιδέες και στρατηγικές για αυτόνομη μάθηση.

Dr. Gavin Reid

gavinreid66@gmail.com

www.drgavinreid.com

Η κινητοποίηση και η φύση της μαθησιακής εμπειρίας είναι βασικοί παράγοντες για όλους τους μαθητές αλλά ειδικά για αυτούς με δυσλεξία. Αυτοί οι παράγοντες πρέπει να λαμβάνονται πολύ σοβαρά υπόψιν όταν σχεδιάζετε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά με δυσλεξία. Επίσης είναι πολύ σημαντικό να διασφαλίσουμε ότι η μαθησιακή εμπειρία και οι μαθησιακές δεξιότητες των μαθητών με δυσλεξία μπορούν να επεκταθούν μέσα από «κονστрукτιβιστικές» προσεγγίσεις διδασκαλίας και μάθησης.

ΜΑΘΗΣΗ

Πως επηρεάζει η δυσλεξία την μάθηση των παιδιών:

Ένα από τα σημεία κλειδιά σχετικά με την μάθηση είναι ότι η μάθηση είναι μια διαδικασία. Αυτή η διαδικασία είναι μια δυναμική διαδικασία. Αυτά σημαίνει ότι διαφορετικές περιοχές του εγκεφάλου αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Για παράδειγμα, τα τμήματα του εγκεφάλου που έχουν να κάνουν με την όραση/ακοή/μνήμη/κατανόηση/συντονισμό μπορεί να εργάζονται ταυτόχρονα για να εκτελέσουν ένα έργο. Συχνά, αυτή η ταυτόχρονη χρήση μαθησιακών δεξιοτήτων είναι η πρόκληση για παιδιά με δυσλεξία. Για αυτό τον λόγο, οι εργασίες πρέπει να είναι δομημένες και επικεντρωμένες προς τα δυνατά μαθησιακά στοιχεία του μαθητή. Παιδιά με δυσλεξία, είναι συνήθως δυνατότερα οπτικά και κιναισθητικά, σε αντίθεση με το ακουστικό κομμάτι. Αυτό σημαίνει ότι αρχική μάθηση θα έχει περισσότερο νόημα εάν παρουσιαστεί οπτικά ή μέσα από κιναισθητικές διαδικασίες μάθησης. Κιναισθητικές εμπειρίες μπορεί να είναι βοηθητικές και να εντείνουν την μάθηση. Κιναισθησία σημαίνει βίωση της μάθησης. Δραστηριότητες που περιέχουν θέατρο, παιχνίδι ρόλων, έρευνα και παρόμοιες δραστηριότητες, όπως συνεντεύξεις. Ερωτηματολόγια, ερευνητικές εργασίες, όλες αυτές χρησιμοποιούν κιναισθητικές δεξιότητες. Κάθε μία από αυτές τις δραστηριότητες, περιέχει πειραματική μάθηση.

ΓΝΩΣΗ

Η γνώση είναι απαραίτητη για την μάθηση.

Αυτό περιγράφει τις ακριβείς διαδικασίες που εμπεριέχονται στο να μάθει κάποιος μια ελάχιστη ποσότητα πληροφορίας. Αυτό σχετίζεται με την μνήμη, κατανόηση, οργάνωση και γενικά στο να έχουν νόημα οι πληροφορίες. Συχνά, οι μαθητές με δυσλεξία έχουν αυτό που αναφέρεται ως γνωστικές δυσκολίες. Αυτές περιλαμβάνουν μνήμη και οργάνωση πληροφοριών και συχνά είναι τόσο σοβαρές δυσκολίες που πρέπει να τις ξεπεράσουν για να μαθαίνουν αποτελεσματικά.

Είναι όμως σημαντικό το ότι αυτές οι γνωστικές δυσκολίες, μπορούν να ξεπεραστούν με σωστή διδασκαλία. Πολλά μπορούν να γίνουν για να βοηθηθεί η μνήμη του παιδιού, να βοηθήσει ο εκπαιδευτικός το δυσλεξικό παιδί να οργανώσει πληροφορίες έτσι ώστε να μάθει πιο αποτελεσματικά. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να παίξει ένα ρόλο κλειδί ώστε να βοηθήσει το δυσλεκτικό παιδί να αντεπεξέλθει σε αυτές τις γνωστικές δυσκολίες.

ΜΕΤΑΓΝΩΣΗ

Η γνώση όπως αναφέραμε και προηγουμένως, σημαίνει μάθηση, η μεταγνώση σημαίνει μαθαίνω πώς να μαθαίνω. Αυτό σημαίνει ότι οι μαθητές μπορούν να μάθουν να μαθαίνουν πιο αποτελεσματικά. Η έρευνα έχει αποδείξει ότι παιδιά με δυσλεξία μπορεί να είναι αδύναμα στην μεταγνωστική ετοιμότητα και έτσι να έχουν δυσκολίες στο πως μπορούν να αντεπεξέλθουν με ένα πρόβλημα. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι σίγουρα το **πώς**, για παράδειγμα, μεταφράζουν μια ερώτηση ή δουλεύουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο για να την απαντήσουν, ή γι να θυμούνται ένα κομμάτι πληροφορίας. Η ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων μπορεί να βοηθηθεί από προγράμματα που είναι κυρίως προγράμματα δεξιοτήτων μελέτης. Συχνά οι δεξιότητες μελέτης είναι μέρος της προετοιμασίας για τις εξετάσεις, αλλά τότε είναι πολύ αργά. Οι δεξιότητες μελέτης, ειδικά για μαθητές με δυσλεξία, πρέπει να τις μαθαίνουν όσο το δυνατόν νωρίτερα. Το να είναι ένας μαθητής επαρκής στην μελέτη και στην μάθηση, τον βοηθά να κάνει συνδέσεις ανάμεσα σε κομμάτια πληροφοριών. Αυτό μπορεί να τον βοηθήσει στην μεταφορά μάθησης και γενικά στην αποτελεσματική χρήση της όποιας πληροφορίας.

ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ

Η αυτοεκτίμηση είναι πολύ σημαντική για την μάθηση. Ένα παιδί θα μάθει πιο αποτελεσματικά και θα κινητοποιηθεί πολύ περισσότερο εάν η αυτοεκτίμησή του είναι ψηλή. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για μαθητές με δυσλεξία. Νέοι μαθητές με δυσλεξία πολύ νωρίς με την αρχή της τυπικής εκπαίδευσης, αντιλαμβάνονται ότι μερικά τμήματα της σχολικής εκπαίδευσης, όπως η ανάγνωση, ορθογραφία, γράψιμο είναι δύσκολα για αυτά. Αυτό μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα αισθήματα αποτυχίας και άγχους. Μπορεί να μειώσει την κινητοποίηση του μαθητή και την αυτοεκτίμηση σε ότι αφορά την μάθηση. Πρέπει να γίνει προσπάθεια να διασφαλιστεί ώστε να δοθούν οι ευκαιρίες στο παιδί με δυσλεξία να βιώσει κάποια επιτυχία, γιατί μόνο έτσι αυξάνεται η αυτοεκτίμηση. Δραστηριότητες όπως κύκλος του χρόνου (Mosley 1996) μπορεί να βοηθήσει στο να δοθούν ευκαιρίες για ανάπτυξη τα αυτοεκτίμησης.

Πως μπορεί να βοηθήσει ο εκπαιδευτικός και το σχολείο

Πολλά από τα σημεία που επισημάνθηκαν προηγουμένως βοηθούν όλους τους μαθητές. Είναι σημαντικό μια και αποδεικνύει ότι καλές και αποτελεσματικές διδακτικές πρακτικές θα βοηθήσει πολύ παιδιά με δυσλεξία χωρίς να χρειαστεί να πάνε σε ακριβές διαφημιζόμενες εμπορικές λύσεις. Είναι απαραίτητο να ξέρουμε σχετικά με αυτά τα προγράμματα, για να εκτιμήσουμε

τα χαρακτηριστικά τη δυσλεξίας και να γνωρίζουμε ότι παιδιά με δυσλεξία πρέπει να τα αντιμετωπίζουμε σαν μεμονωμένα άτομα. Κάθε παιδί παρουσιάζει διαφορετικά χαρακτηριστικά και σε διαφορετικό βαθμό.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ένα από τα πιο σημαντικά θέματα, όταν συζητούμε για την δυσλεξία είναι η επικοινωνία. Συχνά, η διαφωνία και η σύγχυση στον θέμα της δυσλεξίας, προκύπτει από μια αποτυχία μιας επιτυχημένης επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και σπιτιού. Υπάρχουν πολλές συγκρουόμενες απόψεις σχετικά με το πώς μπορεί να υποστηριχθεί η δυσλεξία. Μερικές από αυτές τις απόψεις προέρχονται από εμπορικές ιστοσελίδες, ή άλλες μορφές μη ελεγχόμενης καθαρά εμπορικής δραστηριότητας.

Είναι σημαντικό να μπορεί το σχολείο να συμβουλέψει σχετικά με την καταλληλότητα προγραμμάτων για παιδιά με δυσλεξία. Αυτό μπορεί να γίνει διαβεβαιώνοντας τους γονείς ότι γίνεται το καλύτερο δυνατό για το παιδί τους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με ουσιαστική επικοινωνία ανάμεσα στους γονείς και στο σχολείο. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει το σχολείο να ενημερώσει τους γονείς, για το πώς έχει αντιληφθεί κάποια από τα δυσλεκτικά χαρακτηριστικά του παιδιού και το πώς βοηθά στο να ικανοποιηθούν οι ανάγκες του. Είναι σημαντικό να καθησυχάσουν τους γονείς, ότι το σχολείο παίρνει στα σοβαρά την δυσλεξία, αλλιώς οι γονείς θα παρασύρονται από πολλά υποσχόμενη εμπορικά προγράμματα, που υποστηρίζουν απόλυτη επιτυχία. Καλό είναι εάν το σχολείο διαθέτει κάποιον εκπαιδευτικό που έχει εκπαιδευτεί στην δυσλεξία, να ενημερώσει τους γονείς για σχετικά με την όποια διαφήμιση έχουν δει.

ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

10 στρατηγικές κινητοποίησης

1. Ενθαρρύνετε την διαφορετικότητα στην μάθηση

Τα μαθησιακά μοντέλα των παιδιών, είναι συχνά αποτέλεσμα το πώς έχουν διδαχθεί, το μαθησιακό περιβάλλον και το ήθος του σχολείου. Για πολλά παιδιά αυτό είναι αρκετό, μια και το μαθησιακό τους στυλ ταιριάζει με αυτό του σχολείου. Για πολλά άλλα παιδιά, τα πράγματα δεν είναι έτσι. Για αυτό τον λόγο, είναι σημαντικό α ενθαρρύνουμε την διαφορετικότητα στις μαθησιακές προτιμήσεις του παιδιού. Αυτό μπορεί να γίνει εάν τους δώσουμε την επιλογή και την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν το μαθησιακό τους στυλ στην τάξη. Μερικοί άλλοι παράγοντες, που μπορούν να επηρεάσουν την χρήση των μαθησιακών στυλ, είναι ο πολιτισμός, το κλίμα του σχολείου, ο εκπαιδευτικός, οι προσδοκίες των γονιών και των εκπαιδευτικών, το διδακτικό στυλ, οι νόμοι της τάξης και οι πρακτικές. Είναι λοιπόν απαραίτητο να διασφαλίσουμε την ευελιξία και να ενθαρρύνουμε την διαφορετικότητα.

2. Ενθαρρύνετε την δημιουργικότητα

Είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι πολλοί δημιουργικοί άνθρωποι, παίρνουν τον έλεγχο της γνώσης, μόνο αφού τελειώσουν το σχολείο.

Πολλοί αποτυγχάνουν στο σχολείο, ή τελικά μπορεί απλώς να μην «λάμπουν».

Αυτό συμβαίνει γιατί το εξεταστικό σύστημα, συχνά δεν ενθαρρύνει την δημιουργικότητα. Υπάρχουν σαφή σημεία προόδου, αλλά συχνά η ταχύτητα μάθησης των εξεταζόμενων θεμάτων είναι γρήγορη.

Αυτό σημαίνει υπάρχουν ελάχιστα περιθώρια ανάπτυξης της δημιουργικότητας. Για πολλούς μαθητές η δημιουργικότητα είναι βασικός κινητήριος παράγοντας. Για παράδειγμα ο νέος ανερχόμενος ποπ τραγουδιστής, που καθοδηγείται από την δισκογραφική εταιρεία του να τραγουδάει συνέχεια τραγούδια άλλων δημιουργών, σύντομα θα βαρεθεί και θα σταματήσει να κινητοποιείται. Ειδικά οι καλλιτέχνες πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν την δημιουργικότητά τους και αυτό μπορεί να εφαρμοστεί σε όλους τους μαθητές. Πολλοί, όταν ερωτηθούν εάν είναι δημιουργικοί, απαντούν γρήγορα - όχι- και αυτό γιατί δεν έχουν την ευκαιρία να είναι δημιουργικοί.

3. Διασφαλίστε την επιτυχία με μικρά βήματα εύκολο να επιτευχθούν.

Η επιτυχία είναι ένας σημαντικός παράγοντας κινητοποίησης για επιτυχημένη μάθηση. Είναι ευθύνη του εκπαιδευτικού να εξασφαλίσει ότι ο μαθητής μπορεί να φτάσει στην επιτυχία. Εάν η επιτυχία δεν είναι εμφανής, τότε πρέπει να επανατεθεί ο στόχος. Οι περισσότεροι μαθητές, μαθαίνουν καινούργιες πληροφορίες σε βήματα, όμως οι ολιστικοί μαθητές, θέλουν έχουν πρώτα την πλήρη εικόνα. Το κλειδί είναι να διασφαλιστεί ότι κάθε ένα από τα βήματα είναι δυνατόν να επιτευχθούν, και να καθοριστεί το μαθησιακό στυλ του κάθε παιδιού και η προηγούμενη γνώση που έχει κατακτήσει

4. Παρέχετε επανατροφοδότηση στους μαθητές σχετικά με την ατομική τους πρόοδο.

Η πρόοδος είναι προσωπική - πρόοδος για κάποιον μπορεί να μην είναι πρόοδος για κάποιον άλλο. Είναι πολύ σημαντικό τα κριτήρια προόδου να μην είναι ατομικά αλλά εξατομικευμένα. Όταν αποφασιστεί τι σημαίνει πρόοδος, αυτό πρέπει να συζητηθεί και να διαπραγματευτεί με τον μαθητή. Μετά μπορούν να τεθούν οι προσωπικοί στόχοι και να καθοριστεί επακριβώς η πρόοδος.

5. Οι μαθητές πρέπει να πιστεύουν στις δικές τους ικανότητες.

Η αυτοπεποίθηση είναι πολύ σημαντική όταν κάποιος θέλει να φτάσει σε ένα επίπεδο επιτυχίας και κινητοποίησης. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα όμως προωθεί την επιλογή και την βαθμολόγηση. Αυτοί οι παράγοντες, μπορεί να εξαλείψουν κάθε στοιχείο αυτοπεποίθησης. Είναι απαραίτητο να αναγνωρίζουμε και να αποδεχόμαστε τις όποιες επιδόσεις - όσο μικρές και αν φαίνονται αυτές σε άλλους. Μπορεί να είναι τεράστιες για έναν μαθητή. Ακόμη και αυτοί που έχουν επιτύχει μεγάλες επιδόσεις - στην τάξη ή στο έξω

χώρο, θέλουν την θετική επανατροφοδότηση για να επιβεβαιώσουν ότι μπορούν να βασίζονται στις ικανότητές τους. Είναι αυτοί που πολλές φορές φαίνεται να έχουν επιτύχει πολλά, αλλά θα εκπλαγούμε αν δούμε ότι έχουν χαμηλή αυτοπεποίθηση. Αυτό συμβαίνει γιατί δεν λαμβάνουν την θετική επανατροφοδότηση που χρειάζονται. Αυτό που συνήθως πιστεύουμε είναι ότι αυτά τα παιδιά, δεν την χρειάζονται γιατί ξέρουν ότι είναι επιτυχημένα. Το κλειδί σε αυτό είναι να μην το θεωρείται δεδομένο και μην υποθέτετε ότι επιτυχημένοι μαθητές δεν χρειάζονται θετική συνεχόμενη επανατροφοδότηση και ενθάρρυνση έτσι ώστε να αναπτύξουν αυτοπεποίθηση.

6. Αποδεχτείτε τα ατομικά στυλ του κάθε παιδιού,

Αυτό είναι πολύ σημαντικό, αν και μπορεί να αποβεί μεγάλη πρόκληση για τις σημερινές τάξεις ενσωμάτωσης. Ακόμη και αν η νέοι μαθητές, γνωρίζουν το μαθησιακό τους στυλ, αυτό μπορεί να τα οδηγήσει σε αυτόνομη μάθηση στο σπίτι και όχι μόνο στο σχολείο.

7. Χρησιμοποιείτε την ομαδική δουλειά αποτελεσματικά.

Η ομαδική εργασία είναι ένα τέλειο κίνητρο, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να βεβαιωθούμε για την δυναμική των ομάδων, έτσι ώστε πάρουν όλοι μια θετική εμπειρία. Είναι πολύ εύκολο ένα ή και περισσότερα παιδιά να είναι απλοί θεατές και να νομίζουν ότι έχουν μείνει απέξω από την ομάδα. Ακόμη και σε ομάδες, μπορεί να είναι μια καλή ιδέα να κάνετε ζευγάρια παιδιά που τα πηγαίνουν καλά μεταξύ τους.

Η ομαδική δουλειά πρέπει να παρακολουθείτε στενά και η ομάδα πρέπει να δίνει αναφορά προόδου μετά από διαλείμματα.

8. Ενθαρρύνεται την αυτό-αξιολόγηση

Αυτό είναι πολύ σημαντικό γιατί κάνει τα παιδιά να έχουν τον έλεγχο της μάθησής του. Πρέπει να ενθαρρύνονται να αξιολογούν την δική τους πρόοδο και αυτό είναι ένα κίνητρο από μόνο του. Το σημείο κλειδί είναι να μπορούν να αποφασίσουν από μόνοι τους, τι θέλουν να επιτύχουν, ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε αυτή την προσπάθεια είναι να καθοδηγεί και να καταγράφει την πρόοδο. Η αυτοαξιολόγηση βοηθά να αναπτύξει δεξιότητες υψηλής διανόησης.

9. Ανάπτυξη της υπευθυνότητας του μαθητή

Το κλειδί για επιτυχημένη μάθηση είναι η αυτονομία. Είναι πολύ σημαντική, μια και παρέχει στον μαθητή τον αυτοέλεγχο πάνω στην μάθησή του. Αυτός ο έλεγχος είναι αυτός που προωθεί την υπευθυνότητα και κάνει τον μαθητή να κινείται εσωτερικά και όχι εξωτερικά.

10. Επικεντρωθείτε στην μάθηση και στην διδασκαλία

Είναι πολύ σημαντικό να εντοπίσουμε και να αναγνωρίσουμε τα δυνατά σημεία των παιδιών με δυσλεξία και να προσπαθήσουμε να ενσωματώσουμε αυτά τα στοιχεία μέσα στο διδακτικό πρόγραμμα. Τα παιδιά με δυσλεξία, μπορούν να

επωφεληθούν πάρα πολύ, αν ο εκπαιδευτικός ξέρει πως μαθαίνει ένα παιδί και το πώς μπορεί να κάνει την διδασκαλία του πιο αποτελεσματική.

Είναι σημαντικό να αναγνωρίζει και να ενισχύει την αυτοεκτίμηση των παιδιών με δυσλεξία, μια και μπορούν τόσο εύκολα να αποθαρρυνθούν και να χάσουν το ενδιαφέρον για μάθηση.

«ΟΛΟ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ»

" Είδα την άκρη, άλλα δεν είδα όλο το φεγγάρι"

Αυτά είναι τα λόγια από ένα διάσημο τραγούδι από τους Waterboys. Το τραγούδι δεν αναφέρεται συγκεκριμένα σε δυσλεξικά άτομα. Αλλά τα λόγια και ειδικά η εμπλοκή του ατόμου στο οποίο αναφέρεται το τραγούδι, που μπορεί να δει όλη την εικόνα, ταιριάζει τέλεια στο στυλ των ατόμων με δυσλεξία, τα οποία μπορούν να δουν όλη την όψη του φεγγαριού!

Ο West (1997, 2004), ένας συγγραφέας και δυσλεκτικός ο ίδιος, από την Ουάσιγκτον, αναφέρεται στα δυσλεκτικά άτομα ως άτομα που μπορούν να δουν αυτά που δεν είναι ορατά, να κατανοούν μοντέλα που δεν είναι ολοκληρωμένα, αλλά μπορούν να κατανοήσουν το σύνολο. Έτσι εξηγείται γιατί πολλοί άνθρωποι που δουλεύουν στον κινηματογράφο και ασχολούνται με τις τέχνες είναι δυσλεκτικοί. Εάν κάποιος ασχοληθεί με αυτά τα επαγγέλματα και είναι δυσλεκτικός, αυτό μπορεί να τον βοηθήσει στο να καταλαβαίνει το «σύνολο» και να έχει μια καλύτερη οπτική γωνία της σκηνής..

Ακόμη, οι ταχύτατες εξελίξεις στην τεχνολογία των υπολογιστών και ιδιαίτερα η χρήση επιστημονικών και γραφικών αναπαραστάσεων, έχουν βοηθήσει αυτόν που σκέφτεται με εικόνες, έτσι ώστε να κατακτήσει τις δεξιότητες του μέλλοντος. Το σύστημα «μάτι - εγκέφαλος» με τις μοναδικές ικανότητες αναγνώρισης μοντέλων, βρίσκει τον δρόμο του μέσα στις επιχειρήσεις, το εμπόριο και τα οικονομικά..

Ειδικοί σε πολλούς τομείς, αναγνωρίζουν την δύναμη της οπτικής προσέγγισης. Αυτές οι δεξιότητες, συχνά αναπτύσσονται υπερβολικά σε αντίθεση με δεξιότητες στις οποίες τα άτομα υπολείπονται - συνήθως στον προφορικό και γλωσσικό τομέα. Το μήνυμα αυτών των παρατηρήσεων είναι απλό - η δυσλεξία πρέπει να εκλαμβάνεται ως διαφορετικότητα και όχι ως αδυναμία, τα δυνατά σημεία των δυσλεκτικών, που αφορούν την οπτικοποίηση πρέπει να αξιοποιούνται στο έπακρο, τόσο στην μάθηση όσο και στον επαγγελματικό τομέα.

Προτείνουμε, οι εκπαιδευτικοί να προσαρμοστούν στην νέα πραγματικότητα και να απελευθερωθούν από την «παγκόσμια σχεδόν προκατάληψη των γραπτών συμβόλων. Των εργαλείων της παλιάς τεχνολογίας»

Είναι πολύ σημαντικό, αυτό το μήνυμα να περάσει σε εκπαιδευτές και εργοδότες και δυσλεκτικά άτομα.

Έχει επισημανθεί ότι τα δυσλεκτικά άτομα, μπορεί να έχουν ιδιαίτερα δημιουργικές δεξιότητες και ικανότητες. Αυτό μπορεί να παρατηρηθεί σε άτομα που έχει επιτύχει στις επιχειρήσεις, τις τέχνες και τις επιστήμες.

(West 1997; Dyslexia - Genius, Criminals and Children, 20/20 television

25.7.99).

Ένα από τα δεδομένα του μοντέλου της δημιουργικότητας του Treffinger σχετίζεται με το αποτέλεσμα π.χ την επιτυχία της δράσης. Πολλά άτομα με δυσλεξία, έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία ένα στόχο, αλλά δεν αισθάνονται επιτυχημένα. Κατά την διάρκεια των συνεντεύξεών μου με δυσλεκτικούς, έχω παρατηρήσει πολλές περιπτώσεις στις οποίες, παρά την όποια επιτυχία τους, φαίνεται να αγνοούν την επιτυχία και να επικεντρώνονται στα σημεία στα οποία δυσκολεύτηκαν. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε μακροχρόνια χαμηλή αυτοεκτίμηση, ή γιατί έχουν επανειλημμένα βιώσει αποτυχία σε τόσο βαθμό που δεν μπορούν να αναγνωρίσουν την επιτυχία.. Είναι λοιπόν σημαντικό, η επιτυχία μιας δραστηριότητας, να επανατροφοδοτεί την αίσθηση της επιτυχίας.

Σε σχέση λοιπόν με το μαθησιακό στυλ και την δημιουργικότητα, οι Treffinger and Selby έφτιαξαν τα τέσσερα βασικά συστατικά της δημιουργικότητας, μέσα από πρακτικές εφαρμογές σε μαθησιακές καταστάσεις.

1. Χαρακτηριστικά - Πως είμαι δημιουργικός; Πως μπορώ να δημιουργήσω ένα μαθησιακό ή επαγγελματικό περιβάλλον που μπορεί να μου βγάλει τον καλύτερο εαυτό μου;
2. Πράξεις -
 1. πως μπορώ να χρησιμοποιήσω καλύτερα τις επιλογές μου
 2. Γιατί μερικές στρατηγικές αποδίδουν περισσότερο από άλλες
 3. Γιατί μερικές συνθήκες κάνουν πιο δύσκολη την μάθηση και την χρήση στρατηγικών
3. Περιεχόμενη - ποιες περιβαλλοντολογικές συνθήκες μοιάζουν να επιβραδύνουν την επίδοσή μου
 1. ποιές συνθήκες με εμποδίζουν
 2. πως μπορώ να βοηθήσω καλύτερα μια ομάδα
4. Αποτελέσματα- σε ποιόν τομέα από όλους μπορεί να χρειαστώ την βοήθεια ή την βοήθεια άλλων.
 1. Πως θα ξέρω ότι έχω φτάσει στον στόχο
 2. Πως μπορώ να επιτύχω το δικό μου στυλ, για να επιτύχω τον στόχο μου

Στις Ηνωμένες Πολιτείες οι Gadwa and Griggs (1985) έκανα μια μελέτη των μαθησιακών στυλ μαθητών του εναλλακτικού προγράμματος του Washington High School που ήταν σε κίνδυνο. Παρατηρήθηκε ότι οι μαθητές παρουσίασαν περισσότερα χαρακτηριστικά του δεξιού ημισφαιρίου, όπως μάθηση με μουσική χαμηλό φωτισμό, άτυπο σχεδιασμό, μικρές εργασίες με διάλειμμα μεταξύ τους και κινητοποίηση από συνομήλικους (Dunn, Bruno, Sklar, Zenhausern and Beaudry 1990).

Συμπληρωματικά η μελέτη έδειξε ότι σε αυτή την ομάδα δεν τους αρέσει να διαβάζουν το πρωί και χρειάζονται μια ποικιλία μαθησιακών μεθόδων, αντί παραδοσιακές μεθόδους μάθησης.

Αυτό επιβεβαιώνει τα ευρήματα των Dunn and Griggs (1988b) που έχουν προτείνει 7 μαθησιακά στυλ που χαρακτηρίζουν μαθητές που είναι σε υψηλό κίνδυνο μαθησιακών δυσκολιών.

Αυτά είναι:

1. Χρειάζονται κινητικότητα την ώρα που μαθαίνουν
2. Χρειάζονται μια ποικιλία διδακτικών και μαθησιακών προσεγγίσεων και μάθησης με συνομηλίκους.
3. Οι πιο αποδοτική ώρα για μάθηση είναι αργά το πρωί, το απόγευμα και το βράδυ αλλά με τίποτα νωρίς το πρωί.
4. Χρειάζονται έναν άτυπο τρόπο καθίσματος, σχεδιασμένο για μάθηση, αλλά όχι θρανία και καρέκλες.
5. Χαμηλό φωτισμό.
6. Κινησθητική μάθηση, ειδικά όταν διδάσκονται για πρώτη φορά ένα αντικείμενο ή μια δεξιότητα.
7. Πολυαισθητηριακή διδασκαλία.

Σε μια καναδική μελέτη, οι Brodhead and Price (1993) βρήκαν παρόμοια αποτελέσματα με αυτά των Ηνωμένων πολιτειών, σχετικά με την μελέτη των μαθησιακών στυλ δημιουργικών μαθητών- προτιμούσαν και εκείνοι να δουλεύουν σε ομάδες, προτιμούσαν την μουσική, απογευματινή και βραδινή μελέτη, και κιναισθητική μάθηση.

Σε μια μελέτη που έγινε σε επτά χώρες, ανάμεσα σε δημιουργικούς μαθητές υψηλού ρίσκου. Οι χώρες ήταν -Brazil, Canada, Guatemala, Israel, Korea, The Philippines and the United States - (Price and Milgram 1993). Βρέθηκε λοιπόν πολλές ομοιότητες, όπως η ανάγκη για κιναισθητική μάθηση και αυτοκινητοποίηση. Υπήρχαν και διαφορές όπως το εύρος δημιουργικής δραστηριότητας και οι ερευνητές πρότειναν, ότι οι πολιτισμικοί παράγοντες επηρεάζουν τις ατομικές δημιουργικές δραστηριότητες.. Σε γενικές γραμμές, η έρευνα τεκμηρίωσε την άποψη ότι οι δημιουργικοί μαθητές, ειδικά σε σχέση με ένα συγκεκριμένο θέμα, όπως τέχνη, θέατρο, λογοτεχνία, μουσική, χορός, έχουν σημαντικά παρόμοια μαθησιακά στυλ μεταξύ τους, αλλά πολύ διαφορετικά από άλλες ομάδες μαθητών με διαφορετικές δεξιότητες.

Συχνά, άτομα με δυσλεξία, έχουν σχετικά χαμηλή αυτοεκτίμηση, και συχνά αυτή η χαμηλή αυτοπεποίθηση δεν επηρεάζει μόνο την ακαδημαϊκή αυτοπεποίθηση κομμάτι. Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι υπάρχει ένας αριθμός παραγόντων επικινδυνότητας, στις ζωές των δυσλεξικών ατόμων που μπορούν να οδηγήσουν σε χαμηλή αυτοεκτίμηση.

Στοιχεία τα οποία επηρεάζουν την ζωή των δυσλεκτικών είναι ο αλφαριθμητισμός, η χαμηλή αυτοεκτίμηση, που πιθανώς συνοδεύεται από μεγάλο άγχος.

Είναι σημαντικό να αξιολογήσουμε το δυσλεκτικό άτομο πρώτα σαν άτομο και να βεβαιωθούμε ότι θα καλύψουμε όλες τις ανάγκες του. Πρέπει ακόμη να έχουμε υπόψιν μας, ότι η δυσλεξία, μπορεί να τονίσει μερικές από τις δυσκολίες και τα εμπόδια που συχνά έχουν τα άτομα και τους εμποδίζουν να φτάσουν τους επιθυμητούς στόχους τους. Αν και, τα δυσλεκτικά άτομα, μπορούν να δείξουν εκπληκτικές δεξιότητες σε μερικούς τομείς, είναι σημαντικό να έχουμε μια ολιστική άποψη του ατόμου, έτσι ώστε να καλύψουμε και τις συναισθηματικές και τις κοινωνικές ανάγκες του ατόμου, μαζί με τα δυνατά του σημεία.

Πρέπει να υποστηριχθούν έτσι ώστε να μπορούν να δουν «όλο το φεγγάρι».

References

Reid, G. (2004) *Dyslexia: A Practitioners Handbook* (3rd edition) Wiley

Reid, G. and Green, S. (2007) *Dyslexia: A Guide for Teaching Assistants* Continuum

Publications

Reid, G. and Green, S. (2007) *100 Ideas for supporting pupils with Dyslexia*. Continuum

Publications.

Reid, G. (2007) *Dyslexia: A Practitioners Handbook* (3rd edition) Wiley

Reid, G. (2007) *Motivating Classroom Learning Ideas and Strategies*, Sage Publications

Reid, G. (2006) *Learning Styles and Inclusion*, Sage Publications

Reid, G. and Kirk, (2001) *Dyslexia in Adults: Education and Employment*, Wiley

Sage Pub. *The Teaching Assistant Guide to Dyslexia* Continuum Pub.

Σίμος Παναγιώτης

Βιογραφικό

Ο κ. Σίμος είναι Νευροψυχολόγος με 10ετή πείρα στο χώρο των μαθησιακών δυσκολιών, τόσο ως Επίκουρος και μετέπειτα Αναπληρωτής Καθηγητής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Τέξας των ΗΠΑ, όσο και ως μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Ψυχολογίας του Παν. Κρήτης. Η ερευνητική του εμπειρία εκτείνεται από την εφαρμογή σύγχρονων νευροαπεικονιστικών μεθόδων στην μελέτη του μηχανισμού της ανάγνωσης σε παιδιά με δυσλεξία, όσο και στη χρήση νευροψυχολογικών μεθόδων για την ταυτοποίηση επιμέρους γνωσιακών ελλειμμάτων που πιθανώς συμβάλλουν στην εμφάνιση δυσκολιών στην ανάγνωση. Έχει πραγματοποιήσει 90 δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές, και έχει συγγράψει 25 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους, τα περισσότερα με θέμα τις μαθησιακές δυσκολίες, και δύο μονογραφίες (η μία με θέμα την μεθοδολογία της έρευνας στην ψυχολογία). Το έργο του τυγχάνει διεθνούς αναγνώρισης από την επιστημονική κοινότητα όπως φαίνεται από το γεγονός ότι τελεί Αναπληρωτής Διευθυντής Σύνταξης του Περιοδικού Ψυχολογία, μέλος της συντακτικής επιτροπής του διεθνούς επιστημονικού περιοδικού *Developmental Neuropsychology*, και κριτής σε 24 διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Έχει διατελέσει επίσης επιστημονικός σύμβουλος Επιτροπών Επιχορηγήσεων των παρακάτω Κρατικών Ιδρυμάτων: National Institutes of Child Health and Development, ΗΠΑ, Medical Research Council, Ηνωμένο Βασίλειο, Israel Science Foundation, Ισραήλ, και Academy of Finland. Σύμφωνα με τη βάση δεδομένων ISI έχουν γίνει περισσότερες από 400 αναφορές στο δημοσιευμένο έργο του κ. Σίμου σε άρθρα δημοσιευμένα σε διεθνή περιοδικά με κριτές. Ο κ. Σίμος κατέχει τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου του Τμήματος Ψυχολογίας και Διευθυντή του Οργανωμένου Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος στη Σχολική Ψυχολογία.

Shannon Green

Βιογραφικό

Η Shannon Green είναι διεθνής σύμβουλος, εισηγητής και συγγραφέας για τις μαθησιακές δυσκολίες. Είναι κάτοχος Προπτυχιακού τίτλου του πανεπιστημίου Simon Fraser της Βρετανικής Κολούμπια στον Καναδά, κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου στις Επαγγελματικές Σπουδές Παιδείας (Δυσκολίες στην ανάπτυξη της Ανάγνωσης και Γραφής). Σήμερα είναι εγγεγραμμένη στο πρόγραμμα M.Ed του Ανοικτού Πανεπιστημίου στο Η.Β. Είναι συν-ιδρύτρια του κέντρου Μάθησης στην Βρετανική Κολούμπια και ειδικός πιστοποιημένη εκπαιδευτικός από το Orton-Gillingham για την Καναδική Ακαδημία Θεραπευτών Εκπαιδευτικών και για το Κολλέγιο του Surrey στον Καναδά.

Έχει εργαστεί στον τομέα των μαθησιακών δυσκολιών για περισσότερα από 17 χρόνια και έχει αναπτύξει μεγάλο συγγραφικό έργο, ιδιαίτερα υλικό για εκπαιδευτικούς στα θέματα μαθησιακών δυσκολιών και δυσλεξίας. Έχει ιδιαίτερη εμπειρία στην οργάνωση εργαστηρίων και στην παρουσίαση σεμιναρίων για γονείς και εκπαιδευτικούς και έχει προκληθεί να παρουσιάσει τόσο τοπικά όσο και σε άλλες χώρες. Επίσης ήταν η επικεφαλής εκπαιδευτικός του προγράμματος OG για εκπαιδευτικούς στο CCET στο Κουβέιτ το 2008 και το 2009.

Δημοσιεύσεις:

1. Reid G. and Green S., (2007) *100 Ideas for Working with Pupils with Dyslexia* (Continuum Publications) (2008, Published in French and currently being translated into Arabic)
2. Reid G. and Green S., (2007) *The Teaching Assistants Guide to Dyslexia* (Continuum Publications)
3. Green S. and Reid G., (Sept. 2009) *Effective Learning: Ideas In Action* (Continuum Publications)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Υποστηρίζοντας τον μαθητή
Shannon Green and Gavin Reid
www.drgavinreid.com

Τα παιδιά με δυσλεξία μπορούν να μάθουν ποιο αποτελεσματικά εάν αυτοί που τα υποστηρίζουν στην μελέτη έχουν διδακτικές πρακτικές που διαφοροποιούν το περιεχόμενο. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να γίνει αυτό και δεν σημαίνει απαραίτητα ότι πρέπει ο εκπαιδευτικός να ετοιμάζει ξεχωριστό υλικό για κάθε μαθητή. Σημαίνει όμως ότι πρέπει να κατανοήσουμε τις ανάγκες των μαθητών μας, για να μπορέσουμε να τους υποστηρίξουμε. Αυτό περιλαμβάνει την μαθησιακή διαδικασία που τους ταιριάζει, έτσι ώστε να μπορούν να προσλάβουν, να επεξεργαστούν πληροφορίες και να αποδείξουν το τι έχουν καταλάβει. Αυτά είναι τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθούμε σε αυτή την παρουσίαση. Τα κύρια σημεία της είναι:

- *διαφοροποίηση - στρατηγικές και παραδείγματα,*
- *η διδασκαλία πρέπει να είναι ξεκάθαρη, άμεση και ακριβής ιδιαίτερα στην παρουσίαση του υλικού.*
- *η ανάγκη που έχει τόσο ο εκπαιδευτικός όσο και ο μαθητής να συμμετέχει με έναν άμεσο και διαδραστικό τρόπο στην μάθηση*
- *η ανάγκη όλη η διαδικασία μάθησης να είναι πολυαισθητηριακή,*
- *η ιδιαίτερη σημασία που πρέπει να δοθεί, στον τρόπο με τον οποίο ο μαθητής θα έχει πρόσβαση στο υλικό και στο αν μπορεί το υλικό αυτό να ενσωματωθεί στην παρουσίαση έτσι ώστε να είναι πιο προσβάσιμο στον μαθητή,*
- *η ανάγκη να έχει νόημα σε συγκεκριμένους στόχους όταν υποστηρίζεται η ανάγνωση,*
- *να διδάσκεται απλοποιημένα έννοιες της ορθογραφίας.*

Διαφοροποίηση

Αυτή είναι η διαδικασία χρήσης υλικού, διδακτικών πρακτικών και διδακτικού περιβάλλοντος, έτσι ώστε να εξυπηρετεί τις δυνατότητες του μαθητή και τον βαθμό επίδοσης που θέλουμε να κατακτήσουμε.

Οι τρόποι διαφοροποίησης ποικίλλουν και εξαρτώνται από τις ατομικές εκπαιδευτικές ανάγκες του μαθητή. Μερικές προτάσεις είναι οι ακόλουθες:

Παρουσίαση του υλικού - Είναι πολύ σημαντικό να δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο με τον οποίο κάθε μαθητής θα έχει πρόσβαση στο υλικό. Παρακάτω αναφέρονται μερικές ρυθμίσεις που σας δείχνουν πως μπορεί το υλικό να παρουσιαστεί στους μαθητές:

- **Γραμματοσειρά** - ξαναπλητρολογήστε σε μεγαλύτερη γραμματοσειρά και πιο φιλική για δυσλεκτικούς όπως century gothic. Έτσι μπορεί να διευκολύνεται τους μαθητές στην ανάγνωση.
- **Χαρτί** - χρησιμοποιήστε διαφορετικό χρώμα χαρτί ή διαφορετικού χρώματος γραμματοσειρά. Σε μερικούς μαθητές,

αποσπάται η προσοχή τους λόγω της αντανάκλασης του άσπρου χαρτιού.

- **Σημεία κλειδιά** -δώστε μια λίστα με σημεία κλειδιά, χρησιμοποιώντας κουκίδες.
 - **Κεφαλίδες και υπότιτλοι** - η δομή και η οργάνωση, κάνουν πιο εύκολη την ανάγνωση και την κατανόηση σε ένα δυσλεκτικό μαθητή.
 - Δώστε **νοητικούς χάρτες**, αραχνοδιαγράμματα και άλλα μέσα οργάνωσης της σκέψης.
 - **Τονίστε** λέξεις ή φράσεις κλειδιά
 - **Οπτικά μέσα** - προσθέστε εικόνες στο κείμενο έτσι ώστε να βοηθήσετε στην κατανόηση.
 - **Μικρότερη ποσότητα πληροφοριών** - σπάστε τις πληροφορίες σε μικρότερα κομμάτια, έτσι ώστε να μπορείτε να τις παρουσιάσετε σε μικρότερες ποσότητες
-
- **Προσβασιμότητα του έργου / περιεχόμενο** - για να μπορέσει ο στόχος να είναι προσβάσιμος στον μαθητή, μπορεί να χρειαστεί να :
 - Γράψετε τις οδηγίες με απλό λεξιλόγιο, καθαρές και μικρές προτάσεις με λογική αλληλουχία. Κρατήστε το περιεχόμενο και τις ιδέες ίδια αλλά αλλάξτε το λεξιλόγιο έτσι ώστε να είναι πιο εύκολα κατανοητό,
 - Διαβάστε τις οδηγίες στον μαθητή, βήμα βήμα,
 - Προσαρμόστε τον στόχο σας έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις δυνατότητες του μαθητή σας,
 - Διαβαθμίστε το έργο, από απλό σε πιο πολύπλοκο,
 - Εντάξτε ποικίλες δραστηριότητες ή μαθησιακές στρατηγικές έτσι ώστε να δίνεται στον μαθητή εναλλακτικούς τρόπους να εξερευνά το περιεχόμενο του έργου. Για παράδειγμα, αντί να γράψουν μια παράγραφο, μπορούν να χρησιμοποιήσουν γραφήματα ή webs για να δείξουν ότι έχουν κατανοήσει τις έννοιες. Επικεντρωθείτε περισσότερο στο περιεχόμενο του γραπτού αντί στην ορθογραφία, την στίξη και την γραμματική.
 - **Λεξιλόγιο - Λεξικό** - Είναι πολύ πιθανό να χρειαστεί ο μαθητής να κρατά ένα λεξιλόγιο - λεξικό. Αυτό μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμο για τουλάχιστον δύο λόγους. Πρώτον, μπορεί να τον γλυτώσει από το να ψάχνει συνέχεια την ίδια λέξη στο λεξικό αν δεν μπορεί να θυμηθεί την ορθογραφία ή την ερμηνεία. Δεύτερον, μπορεί να βοηθηθεί όταν γράφει κρατώντας ένα ερμηνευτικό λεξικό, συνώνυμα για συχνά εμφανιζόμενες λέξεις ή λέξεις με συγκεκριμένη ερμηνεία στο σχετικό αντικείμενο μελέτης.
 - **Εικονολεξικό** -μερικούς μαθητές μπορεί να τους βοηθήσει πολύ να σκισάρουν μια εικόνα για να απεικονίσουν λέξεις στο προσωπικό τους λεξικό. Μπορεί να τους αρέσει να προσθέτουν χρώμα όπου και όταν

χρειάζεται ή όταν προλαβαίνουν.

- **Περιβάλλον** - σκεφτείτε το πώς επηρεάζεται ο μαθητής από το μαθησιακό περιβάλλον.
- Βεβαιωθείτε ότι **οι οδηγίες** είναι γραμμένες καθαρά και απλά, με βήματα έτσι ώστε να μπορεί να τα ακολουθεί ο μαθητής κατά την διάρκεια που εσείς εξηγείται.
- **Οπτικά μέσα** - Οι δυσλεξικοί μαθητές μπορούν να βοηθηθούν πολύ όταν έχουν οπτικά βοηθήματα έτσι ώστε να ενισχύεται η μάθησή τους. Αυτά μπορεί να είναι φωτογραφίες, βίντεο, διαφημιστικά μουσείων, ιστοσελίδες. Μπορούν ακόμη να σχεδιάσουν τα δικά τους οπτικά ερεθίσματα, σχεδιάζοντας και χρωματίζοντας.
- **αξιολόγηση** - προσαρμογές στα διαγωνίσματα, στις γραπτές εργασίες, στην λογοτεχνία, αλλά και μέσα στην τάξη. (*accommodations versus modifications*)

Μερικά σημεία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν όταν σχεδιάζεται την μελέτη ενός λογοτεχνικού κειμένου:

- **Αναλυτικό πρόγραμμα** - πως συνδέεται το λογοτεχνικό κείμενο με το αναλυτικό πρόγραμμα ή αλλιώς ποιος είναι ο μαθησιακός στόχος του κειμένου.
- **Συνδέστε το λογοτεχνικό κείμενο με προηγούμενη γνώση** έτσι ώστε να ενισχύεται την κατανόηση, να κινήσετε τα προσωπικά ενδιαφέροντα του παιδιού- ενδιαφέρεται το παιδί για τους χαρακτήρες και την πλοκή του κειμένου;
- **Μαγνητοφωνημένα βιβλία** - είναι διαθέσιμο το κείμενο μαγνητοφωνημένο;
- **Κινηματογραφικό** - έχει γυριστεί το κείμενο σε κινηματογραφικό έργο; Για πολλά παιδιά είναι πολύ βοηθητικό να βλέπουν την ταινία πριν διαβάσουν το κείμενο,
- **Ο μαθητής μπορεί να κρατά σειρά στα γεγονότα του κεφαλαίου** γεγονότα αρχής μέσης και τέλους; Αυτό μπορεί να γίνει με την χρήση ενός νοητικού χάρτη, ενός οργανογράμματος, σχεδίων που παριστάνουν κάθε κεφάλαιο ή κάθε γεγονός με την σειρά (αυτό μπορεί να γίνει με κάρτες ή χρησιμοποιώντας έναν χρονοάξονα).
- **Κρατάτε λίστα των χαρακτήρων με τα κύρια και δευτερεύοντα χαρακτηριστικά των χαρακτήρων.**
- **Σκίτσα ή άλλα οπτικά μέσα των χαρακτήρων και του περιβάλλοντος** στο οποίο υπάρχουν.
- **Οικογενειακά δένδρα**- εάν είναι απαραίτητα, ανάλογα με το κείμενο.

Σημεία που πρέπει να γνωρίζετε πριν ορίζεται ομάδες

- *Οργανώστε ομάδες συζήτησης που θα βοηθήσουν τον μαθητή. Διαλέξτε τους μαθητές που θα είναι στην ομάδα, με ιδιαίτερη προσοχή και γνώση για τα μαθησιακά τους χαρακτηριστικά.*
- *Βάλτε μαζί μαθητές που μπορούν να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλο (έναν που του αρέσει να γράφει, με έναν που δεν προτιμά το γράψιμο)*

Πολυαισθητηριακή Διδασκαλία και Μάθηση

- *Χρησιμοποιείτε όλες τις μαθησιακές διαδρομές στον εγκέφαλο: οπτικές, ακουστικές, κιναισθητικές*
- *Βεβαιωθείτε ότι ο μαθητής είναι ενεργητικός, συμμετέχει συνέχεια. Αυτό μπορεί να γίνει πολύ απλά επαναλαμβάνοντας μετά από εσάς ήχους και ορθογραφία. Μπορεί ακόμη να σας ακολουθεί στην ανάγνωση, να συνεχίσει την ανάγνωση όταν εσείς σταματάτε, να κάνει ερωτήσεις σε ανάγνωση αποσπασμάτων, να εντοπίζει γράμματα ή λέξεις.*
- *Αλλάξτε θέσεις, δοκιμάστε να κάτσει πάνω σε μια μπάλα ή να ισορροπήσει σε μια δοκό, να γράψει σε ασπροπίνακα, να ξαπλώσει στο πάτωμα, να διαβάσει καθισμένος σε μαξιλάρια στο πάτωμα.*
- *Παίξτε παιχνίδια για να ενδυναμώσετε τις έννοιες.*

Αναγνωστικές δεξιότητες

Υπάρχουν πολλές διαφορετικές δεξιότητες για να δουλέψετε όταν υποστηρίζετε την ανάγνωση και πρέπει πάνω να έχετε ένα στόχο στο μυαλό σας. Εστιάζετε σε δεξιότητες αναγνώρισης λέξεων, ικανότητα καλής ροής λόγου, στίξη ή κατανόηση. Οι στρατηγικές που χρησιμοποιείται με τον μαθητή σας καθώς ο μαθησιακός τρόπος που επιλέγεται, πρέπει να εναλλάσσεται ανάλογα με την δεξιότητα που δουλεύετε. Για παράδειγμα, εάν δουλεύετε:

Ροή λόγου

- *Επιλέξτε ένα κομμάτι που είναι λίγο μικρότερων απαιτήσεων από την ικανότητα του μαθητή.*
- *Πριν την ανάγνωση εξηγήστε του λέξεις ή φράσεις τις οποίες μπορεί να μην καταλαβαίνει, σημειώστε τις χωριστά σε καρτέλες 4Χ6, έτσι ώστε να μπορεί να τις διαβάσει. Όταν ο μαθητής τις συναντά στο κείμενο, δεν του είναι εντελώς άγνωστες.*
- *Δώστε στους μαθητές μια φράση γραμμένη σε μια λωρίδα χαρτιού, βάλτε τους να την διαβάσουν από μέσα τους, γυρίστε την λωρίδα ανάποδα (έτσι ώστε ο μαθητής να μην μπορεί να την δει), ζητήστε του να σας πει ποια ήταν η λέξη. Αυτό θα τον βοηθήσει να καταλάβει ότι η ανάγνωση μοιάζει με την ομιλία.*

Σημεία Στίξης

- *Βεβαιωθείτε ότι ο μαθητής έχει κατανοήσει την στίξη. Εάν το επίπεδο κατανόησης δεν είναι καλό, διδάξτε το απλοποιημένα πριν τους ζητήσετε να εφαρμόσουν σημεία στίξης σε ένα κείμενο*

ανάγνωσης.

- Βάλτε το παιδί να χτυπά το πόδι του κάθε φορά που συναντά τελεία, κόμμα θαυμαστικό, ερωτηματικό.
- Δώστε στα παιδιά κείμενα ανάγνωσης που να έχουν πολλούς διαλόγους και διαβάστε με την σειρά ανάλογα με το ποιος μιλάει.

Ορθογραφία

- Διδάξτε τους **κανόνες ορθογραφίας** όσο πιο απλοποιημένα μπορείτε, και κάντε πολύ πρακτική χρησιμοποιώντας τους. Μην διδάσκεται εξαιρέσεις εάν δεν έχει εμπεδωθεί ο κανόνας. Βάλτε τον μαθητή να διδάξει σε εσάς τον κανόνα, έτσι ώστε να μπορέσει να τον εμπεδώσει
- **Πολλαπλές επιλογές ορθογραφίας** - βεβαιωθείτε ότι ο μαθητής έχει κατακτήσει τα μεμονωμένα φωνήματα πριν να διδάξετε πολλαπλές επιλογές ορθογραφίας Διδάξτε πρώτα τις ποιο συνήθεις ορθογραφίες, αφού βεβαιωθείτε ότι τις έχει εμπεδώσει διδάξτε τις λιγότερο συνηθισμένες. Δώστε στον μαθητή τους κανόνες για κάθε ορθογραφία. Δώστε περιθώριο για πολύ εξάσκηση.
- **Χρησιμοποιώντας κώδικες** - επιτρέψτε στον μαθητή να χρησιμοποιεί κώδικα για κάθε ορθογραφικό κανόνα ή να έχει ορθογραφικούς κανόνες στο θρανίο ή στο τετράδιό τους. Μπορούν να αναφερθούν στον κώδικα όταν χρειάζονται ορθογραφία μέχρι να είναι βέβαιοι ότι την κατέχουν.
- **Λέξεις κλειδιά και οπτικά βοηθήματα** - χρησιμοποιήστε λέξεις κλειδιά και οπτικά βοηθήματα έτσι ώστε να ενθαρρύνεται την χρήση των ορθογραφικών κανόνων. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για φωνογράμματα και για κανόνες, έτσι ώστε να βοηθήσουν στην ανάκληση και εφαρμογή.
- **Μνημονικές τεχνικές και κιναισθητικά στοιχεία** - Οι δυσλεξικοί μαθητές μπορεί να έχουν ιδιαίτερη δυσκολία στην ανάκληση της ορθογραφίας μη φωνητικών λέξεων. Χρησιμοποιώντας μνημονικές τεχνικές, και κιναισθητικά στοιχεία μπορούν να δυναμώσουν την ικανότητα ανάκλησης.

Οι δυσλεξικοί μαθητές, χρειάζονται απλοποιημένη, πολυαισθητηριακή διδασκαλία με χρήση υλικά που είναι φιλικά προς την δυσλεξία. Πρέπει να είναι ενεργά δραστήριοι στην μαθησιακή διαδικασία έτσι θα αυξήσουν τις πιθανότητες για αποτελεσματική μάθηση που θα οδηγήσει στην επιτυχία.

Marjorie Montague

Βιογραφικό

Η Δρ. Marjorie Montague είναι καθηγήτρια ειδικής αγωγής στο Πανεπιστήμιο του Μαιάμι και ειδικεύεται στις διαταραχές μάθησης, προσοχής και συμπεριφοράς. Έλαβε το πτυχίο της το 1984 από το πανεπιστήμιο της Αριζόνας. Η Δρ. Montague διεξάγει έρευνα στις οδηγίες γνωστικής στρατηγικής για τη βελτίωση επίλυσης μαθηματικών προβλημάτων από μαθητές μαθησιακές δυσκολίες. Επίσης μελετά αποτελέσματα ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος, κοινωνικό-προσωπικά και εκβάσεις συμπεριφοράς για παιδιά και έφηβους στο πλαίσιο των μαθησιακών και συναισθηματικών διαταραχών.

Η Δρ. Montague έχει εκδόσει περισσότερα από 60 άρθρα, κεφάλαια, σειρά πανεπιστημιακών μαθημάτων και βιβλία. Είναι μέλος ειδικού συμβουλίου αρκετών περιοδικών συμπεριλαμβανομένου του τριμηνιαίου περιοδικού για τις Μαθησιακές Δυσκολίες (Learning Disability Quarterly) , του ερευνητικού περιοδικού Μαθησιακών Δυσκολιών και Πρακτικές (Learning Disabilities Research and Practice), μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Ερευνητικού Ειδικού Τμήματος για Παιδιά όπως επίσης και μέλος της Διεθνούς Ακαδημίας για την έρευνα των μαθησιακών δυσκολιών. Επίσης συχνά παρουσιάζει σε εθνικά και διεθνή συνέδρια σε θέματα σχετικά με την κατανόηση και την διορθωτική μάθηση, προσοχή, και διαταραχές συμπεριφοράς.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

«Λύστε το» Οδηγίες για επίλυση μαθηματικών προβλημάτων

Solve It! Instruction for Math Problem Solving

*Λύστε το είναι μια γνωστική και μεταγνωστική ρουτίνα για την επίλυση μαθηματικών προβλημάτων. Διδάσκει στους μαθητές πώς να κατανοούν ένα μαθηματικό λεκτικό πρόβλημα, να αναλύουν τις πληροφορίες του προβλήματος, να αναπτύσσουν ένα λογικό πλάνο για επίλυση του προβλήματος και τέλος να αξιολογούν την λύση του προβλήματος. Αυτή η παρουσίαση θα περιγράψει την ρουτίνα του *Solve It!* και θα συζητηθεί το γιατί είναι αποτελεσματική για πολλούς μαθητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην επίλυση μαθηματικών προβλημάτων. Η προσέγγιση στην διδασκαλία του *Solve It!* είναι μέσω γνωστικών στρατηγικών. Αυτή η διδακτική προσέγγιση συμπεριλαμβάνει αποτελεσματικές διδακτικές μεθόδους όπως μοντέλα , υπενθυμίσεις, διορθωτική και θετική επανατροφοδότηση, ενθάρρυνση και πρακτική.. Συμπερασματικά, θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα μια μελέτης που έγινε στο Μιαμί σε μαθητές μεσαίων τάξεων (ages 12-14) για να ελεγχθεί η αποτελεσματικότητα του *Solve it!*.*

(από power point **αριθμός 1**, 3 διαφάνειες σε μία σελίδα και γραμμές δίπλα στην διαφάνεια. Σελίδες 24)

Melanie Jameson BA, PGCE, Dip OCR in SpLD, AMBDA
DYSLEXIA CONSULTANCY MALVERN
 6 Gilbert Road, Malvern, Worcs WR14 3RQ
 Tel +44 (0)1684 572466 Email dyslexia.mj@dsl.pipex.com

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Η Melanie Jameson ασχολείται στον τομέα της δυσλεξίας για 28 χρόνια σαν παιδαγωγός, ειδικός, εκπαιδευτικός και σύμβουλος. Συμμετείχε σε πολλές κυβερνητικές επιτροπές και είναι Ειδικός Σύμβουλος στον DANDA, οργανισμός πυρήνας για ενήλικες με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες.

Το συμβουλευτικό/επαγγελματικό έργο στην δυσλεξία καλύπτει σχολεία, πανεπιστήμια και αρκετούς άλλους οργανισμούς συμπεριλαμβανομένου Φυλακές και Αστυνομικές Επιτηρήσεις, Σωματεία και εργαζόμενους στο δικαστικό τομέα.

Το πρόγραμμα της για δασκάλους εγκρίθηκε από το Τμήμα της Συνεχόμενης Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου του Λάνκαστερ. Πριν το 2006 η κυριότερη ασχολία της ήταν η διδασκαλία σε ενήλικες με δυσλεξία, φοιτητές και παιδιά όπως επίσης και η διοίκηση υποστηρικτικής ομάδας για ενήλικες με δυσλεξία. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου διοργάνωσε τοπικά συνέδρια για το εύρος των Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών.

Μετά το 2006 επικεντρώθηκε στην ενημέρωση για τη δυσλεξία και σχετικών καταστάσεων στο δικαστικό σύστημα. Αρχικά με τους δικαστές, επιζητούσε να εντάξει καθοδήγηση, παρέχοντας εκπαίδευση και πηγές πληροφοριών. Σήμερα παρέχει έργο στο Ποινικό Δικαστήριο, σε Ειρηνοδίκες, στην Αστυνομία, σε Εισαγγελείς και σε άλλες δικαστικές αρχές. Το έργο της υποστηρίζεται από την Maria Eagle Υπουργό Δικαιοσύνης.

Η Melanie Jameson παρουσίασε σε εθνικά και διεθνή συνέδρια με θέματα για το οπτικό στρες, δυσλεξία και εκμάθηση ξένης γλώσσας σε άτομα με μαθησιακές δυσκολίες. Επίσης είναι θερμή υποστηρικτής των ταλέντων από άτομα με δυσλεξία όπως επίσης ενθαρρύνει ενήλικες με δυσλεξία, πιστεύοντας πάντα ότι η ανταπόκριση στην δυσλεξία πρέπει να είναι διαπολιτισμική ενσωματώνοντας ειδικούς από διάφορους τομείς.

Περισσότερες πληροφορίες στην νέα έκδοση:

Good Practice Guide for Justice Professionals. Guidelines for supporting users of the Justice System who have Dyslexia and other Specific Learning Difficulties

Διαθέσιμο από τον Βρετανικό Οργανισμό για τη Δυσλεξία

admin@bdadyslexia.org.uk. Τιμή 10€

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ ΔΥΣΛΕΞΙΑ ΣΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

Αυτή η εισήγηση θα επικεντρωθεί στην διαδικασία της μάθησης, τυπικά προβλήματα που εμφανίζονται λόγω της δυσλεξίας και το πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν. Ο τρόπος για να προχωρήσουμε είναι να αναπτύξουμε δεξιότητες και να μάθουμε να αντιμετωπίζουμε τις δυσκολίες. Στον εργασιακό χώρο, είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ποιοι είναι οι τομείς που μπορεί να δυσκολευτούμε, να γνωρίζουμε τα δυνατά μας σημεία και να έχουμε μια θετική προσέγγιση των πραγμάτων.

(από power point **αριθμός 2**, 3 διαφάνειες σε μία σελίδα και γραμμές δίπλα στην διαφάνεια. Σελίδες 8)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Δυσλεξία στις σπουδές και στον εργασιακό χώρο

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. *Ενημέρωση προσωπικού: Τι πρέπει να ξέρετε*
2. *Παράδειγμα από έγγραφο ενημέρωσης*
3. *Έντυπο συμβουλών εξετάσεων*
4. *Ελέγχοντας την μετάβαση*
5. *Έντυπο Οπτικού Στρες*

1. Ενημέρωση προσωπικού: Τι πρέπει να ξέρετε

Ένα ατομικό έντυπο ευαισθητοποίησης πρέπει να διακινήθει σε όλους τους καθηγητές σπουδαστών με δυσλεξία.

1. Πάντα να σημειώνεται τα καθήκοντα καθαρά, αρκετά πριν από την λήξη του μαθήματος - μη δίνεται προφορικές οδηγίες την ώρα που τελειώνει το μάθημα.
2. Να έχετε υπόψιν σας ότι η αντιγραφή από τον πίνακα είναι προβληματική και χρονοβόρα για έναν σπουδαστή με δυσλεξία
3. De-mystify jargon, συντομεύσεις κ.λ.π. Δώστε τους ένα γλωσσάρι με ειδικούς όρους και μια λίστα λεξιλογίου
4. Δίνεται καλύτερα θετικές παρά αρνητικές οδηγίες.
Πχ. Πάρτε το portfolio σπίτι, αντί να πείτε μην αφήσετε τα *portfolios* στην αίθουσα.
5. ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ- αυτοί οι σπουδαστές, γενικά λειτουργούν στη μέγιστη εγρήγορση και έτσι εξοντώνονται πολύ γρήγορα.
6. Τα άτομα με δυσλεξία, είναι πολύ susceptible στο στρες. Όταν είναι στρεσαρισμένοι, οι στρατηγικές τους σταματούν να λειτουργούν. Ασκήσεις χαλάρωσης μπορούν να βοηθήσουν πολύ.
7. Υπάρχει μια ανεξήγητη αλληλουχία καλών και κακών ημερών, που είναι και ένα χαρακτηριστικό της δυσλεξίας.- εάν δεν υπάρχουν διαλείμματα, τότε η όλη κατάσταση είναι εξαιρετικά στρεσογόνα για όλους τους εμπλεκόμενους.
8. Οι σπουδαστές με δυσλεξία, πρέπει να ξέρουν πιά βιβλία είναι απαραίτητα και ποια δευτερεύοντα.

9. Μην ζητήσετε ποτέ από έναν σπουδαστή με δυσλεξία να διαβάσει φωνατά χωρίς να έχετε συζητήσει μαζί του για το αν νοιώθει άνετα για αυτό.

Ποτέ να μην καταλήγετε σε συμπεράσματα σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν σπουδαστές με δυσλεξία. Ρωτήστε τους τι βοήθεια χρειάζονται.

2. Παράδειγμα από έγγραφο ενημέρωσης

Melanie Jameson BA, PGCE,
RSA Diploma in Specific Learning Difficulties
Associate Member of the British Dyslexia Association.

Για τους καθηγητές του Oliver Smith

Έτος 1

Μάθημα : Εγκληματολογία

Παρακαλούμε πολύ, σημειώστε ότι ο Oliver έχει τις παρακάτω δυσκολίες, λόγω της δυσλεξίας που αντιμετωπίζει:

- Μειωμένη απόδοση στην ορθογραφία, μαζί με φτωχά αποτελεσματική ανάγνωση
- Η παρατεταμένη ανάγνωση μπορεί να είναι πολύ κουραστική
- Δυσκολία στο να deciphering άγνωστο γραφικό
- Μια τάση να ξεφεύγει το go off at a tangent στις εργασίες
- Σημαντικά διαφοροποιημένη επίδοση σε καλές και κακές μέρες
- Δυσκολία στο να κρατά ταυτόχρονα σημειώσεις και να παρακολουθεί την διάλεξη
- Δυσκολία στο να αντιγράφει πληροφορίες με ταχύτητα.

Περισσότερες λεπτομέρειες, παρέχονται στην αξιολόγηση που του έγινε.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την δυσλεξία, μπορείτε να βρείτε στο γραφείο σπουδαστών.

Οι παρακάτω λεπτομέρειες αφορά συγκεκριμένα τον Oliver

Το προσωπικό μπορεί να βοηθήσει πολύ τον Oliver με τους ακόλουθους τρόπους :

- Να κάνετε allowances ρυθμίσεις (όπου είναι εφικτό) σχετικά με τα ορθογραφικά λάθη που δεν μπορούν να εντοπιστούν από ορθογράφο
- Να δίνουμε την ευκαιρία, συζητώντας την εργασία που του έχουμε ορίσει, έτσι ώστε να καταλάβετε ότι έχει αντιληφθεί πλήρως το θέμα.;
- Να γράφετε καθαρά, ειδικά όταν κάνετε σχόλια σχετικά με την εργασία.

Επιπλέον χρόνος, χρήση υπολογιστή και εάν είναι δυνατόν βοήθεια από αναγνώστη ειδικά στις εξετάσεις.

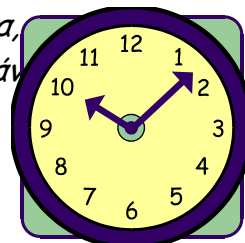
Εάν θέλετε περισσότερες λεπτομέρειες, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου.

3. Έντυπο συμβουλών εξετάσεων

ΠΡΙΝ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Κάντε ένα χρονοδιάγραμμα με ημερομηνίες, ώρες και αίθουσες εξετάσεων.

Την προηγούμενη νύχτα, ελέγξτε την ώρα, τον χώρο και ότι άλλο μπορεί να χρειαστείτε. Θα ζητήσετε έξτρα χαρτί για να δοκιμάζετε την ορθογραφία, σχεδιάζετε τις απαντήσεις κ.λ.π. Θα χρησιμοποιήσετε χρωματιστή διαφάνεια ή θα ζητήσετε τις ερωτήσεις να είναι τυπωμένες σε χρωματιστό χαρτί

ΧΡΟΝΟΣ

Πριν τις εξετάσεις Σιγουρευτείτε πόσο ακριβώς χρόνο έχετε συνολικά

Υπολογίστε περίπου πόσο χρόνο έχετε για κάθε ερώτηση

Πάντα να συμπεριλαμβάνεται χρονοδιάγραμμα. Βλέπε παρακάτω

Κατά την διάρκεια της εξέτασης, ελέγχετε ότι τηρείτε τα χρονικά πλαίσια που έχετε θέσει

ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ

Πριν να απαντήσετε στις ερωτήσεις.....

....**ΔΙΑΒΑΣΤΕ** τις ερωτήσεις δυνατά από μέσα σας.'

Προσεκτικά, διαβάστε **δύο φορές** κάθε ερώτηση δίνοντας προσοχή σε κάθε λέξη (ακρίβεια)

- Μετά επικεντρωθείτε στο νόημα της ερώτησης

ΣΧΕΔΙΑΣΤΕ

- Σχεδιάστε ερωτήσεις εργασίας - χρησιμοποιήστε, εάν είναι εφικτό, νοητικό διάγραμμα

Γράψτε οτιδήποτε συγκεκριμένα σημεία έχετε απομνημονεύσει π.χ δύσκολα ονόματα, ημερομηνίες, μνημονικές (χρησιμοποιώντας το πρώτο γράμμα κάθε λέξης στην πρόταση έτσι ώστε να μπορείτε να θυμάστε πράγματα.

- Δοκιμάστε την ορθογραφία σε ένα φύλλο χαρτί

ΕΛΕΓΧΟΣ

Ελέγξτε την δουλεία σας διαβάζοντας από μέσα σας τις απαντήσεις

4. Ελέγχοντας την μετάβαση

Άτομα με δυσλεξία είναι πολύ ευάλωτα σε περιόδους αλλαγής και μετάβασης, γιατί πρέπει να εγκαταλείψουν τις στρατηγικές που έχουν υιοθετήσει και πρέπει να αναπτύξουν άλλες καινούργιες.

ΚΛΕΙΔΙΑ ΦΑΣΕΙΣ

Μετάβαση στο Κολέγιο

Χρειάζεται:

Υποστήριξη στον προσανατολισμό και στην οργάνωση

Το έντυπο ενημέρωσης να διανεμηθεί σε όλο το προσωπικό

Provision με στρατηγικές μελέτης που σχετίζονται με την Θεματολογία των σπουδών,

Προετοιμασία για τον εργασιακό χώρο

Χρειάζεται: Απαιτείται συνήθως εκπαίδευση στους παρακάτω τομείς:

- ☐ ένα εύρος δεξιοτήτων (συμπεριλαμβανομένου και την κατανόηση του «κοινωνικού χώρου»)
- ☐ επικοινωνία και κοινωνικές δεξιότητες
- ☐ assertiveness
- ☐ διαχείριση χρόνου
- ☐ ανάπτυξη οργανωτικών στρατηγικών και τεχνικών ταξινόμησης προτεραιοτήτων
- ☐ διαδικασίες αίτησης εργασίας
- ☐ προετοιμασία για συνέντευξη (βλέπε παρακάτω)
- ☐ ηθική στον εργασιακό χώρο

Προετοιμασία για συνέντευξη

- ☐ παιχνίδι ρόλων για να μπει στην θέση διαφορετικών καταστάσεων
- ☐ εξάσκηση σε ομαδικές συνεντεύξεις
- ☐ ανακοινώνεις την άφιξή σου με πεποίθηση
- ☐ κατάλληλη ενδυμασία
- ☐ appropriate forms of address

Ο μέντορας παρέχει:

Ένα πρότυπο σωστής συμπεριφοράς

Επανατροφοδότηση

Καθοδήγηση στο να ξεπεραστούν πιθανά εμπόδια

Συμβουλές στην εύκολη προσαρμογή σε μεταβολές

Βοήθεια στο να οριστούν προτεραιότητες

Βοήθεια στο να κατανοήσει γενικές πληροφορίες, τις οποίες μπορεί να μην έχει αντιληφθεί.

5. Έντυπο Οπτικού Στρες

Υπάρχει σχέση ανάμεσα στην δυσλεξία και σε συγκεκριμένα οπτικά προβλήματα.

Είναι σημαντικό αυτά τα προβλήματα να δουλευτούν από έναν ειδικό.

- Λύσεις μπορεί να περιλαμβάνουν γυαλιά, ασκήσεις ματιών ή χρήση (colorimetry). Ένα αποδειχθεί ότι οι χρωματικές διαφάνειες βοηθούν, τότε μπορεί να χρησιμοποιηθούν χρωματιστά γυαλιά.
- Με αυτή την λίστα, μπορείτε να καταλάβετε αν πρέπει να κλείσετε ραντεβού με κάποιον ειδικό οπτομέτρη.
- Οι δείκτες 2, 3, 4, 7, 8, 15 & 16 είναι πολύ συνήθεις ανάμεσα σε δυσλεκτικούς.

Ένα τσεκ στην στήλη ? σημαίνει ότι το σύμπτωμα εμφανίζεται μερικές φορές

	YES	NO	?
1. Φοράτε γυαλιά ? [Εάν ναι γιατί]			
2. Σε κουράζει η ανάγνωση?			
3. Χάνεις συχνά την σειρά σου όταν?			
4. Ξαναδιαβάζεις ή πηδάς γραμμές όταν διαβάζεις?			
5. Διαβάζεις ποτέ νούμερα ή λέξεις από πίσω προς τα μπρος?			
6. Χάνεις λέξεις όταν διαβάζεις?			
7. Διαβάζεις λάθος λέξεις?			
8. Χρησιμοποιείς χάρακα ή το δάκτυλο όταν διαβάζεις?			
9. Αποσπάται εύκολα η προσοχή σου όταν διαβάζεις?			
10 Διαβάζεις για ευχαρίστηση ?			
11. Έχεις πονοκεφάλους όταν διαβάζεις?			
12. Δακρύζουν ή τσούζουν τα μάτια σας?			
13. Τρίβεις τα μάτια σας ενώ διαβάζεται?			
14. Τρίβεις ή κλείνεις ένα μάτι ενώ διαβάζεις?			
15. Μήπως αντανakλά το άσπρο χαρτί ή ο άσπρος πίνακας?			
16. Τα κείμενα μοιάζουν να αλλάζουν την ώρα που διαβάζεις?			
17. Οι δυσκολίες που έχεις αυξάνονται όσο περισσότερο διαβάζεις?			

Περιέγραψε τις δυσκολίες σου

Σχόλια σχετικά με την όραση μπροστά στον υπολογιστή.

ΟΝΟΜΑ.....ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ.....

ΣΚΟΥΝΤΗ ΜΑΡΙΑΝΝΑ

Βιογραφικό

Η Σκουντή Μαρία είναι εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής και διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Από το 2002 υπηρετεί στο δημόσιο, ως εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής, ενώ από το 2007 έως και σήμερα διδάσκει στο Διδασκαλείο Ειδικής και Γενικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης μαθήματα κλινικής ψυχοπαθολογίας. Μιλάει τρεις γλώσσες (αγγλικά, γερμανικά και ισπανικά) και η ερευνητική της δραστηριότητα επικεντρώνεται στην επιδημιολογία διαταραχών ελλειμματικής προσοχής και παραπτωματικής συμπεριφοράς, στη συγκριτική μελέτη πληθυσμών, των παραγόντων που επιδρούν στον επιπολασμό, τη διάγνωση και την θεραπευτική αντιμετώπιση παιδοψυχιατρικών διαταραχών και σε εκπαιδευτικά προγράμματα παρέμβασης σε παιδιά. Η ερευνητική της δουλειά έχει δημοσιευθεί σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά με μεγάλη απήχηση και έχει παρουσιαστεί σε πληθώρα διεθνών ψυχιατρικών και παιδιατρικών συνεδρίων. Είναι επίσης εισηγήτρια σε πολλά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς σε θέματα παιδικής ψυχοπαθολογίας και ειδικής εκπαίδευσης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

«Η ΔΕΠΥ στην ενήλικη ζωή: Συννοσηρότητα και κοινωνική λειτουργικότητα»

Η ύπαρξη της ΔΕΠΥ στην ενήλικη ζωή αποτελεί πεδίο έντονων αντιπαραθέσεων μεταξύ των ερευνητών. Παρόλο που οι επιστημονικές μελέτες αποδεικνύουν την ύπαρξη της στην ενήλικη ζωή, η διαγνωστική της προσέγγιση και θεραπεία παραμένουν ανοιχτά πεδία προς διερεύνηση. Ο επιπολασμός της διαταραχής υπολογίζεται διεθνώς στο 5%. Παρόλο που τα διαγνωστικά κριτήρια της διαταραχής είναι τα ίδια με της παιδικής ηλικίας, η κλινική εικόνα των ατόμων με ΔΕΠΥ διαφοροποιείται από εκείνη των παιδιών. Τα συμπτώματα που εμμένουν στην ενήλικη ζωή είναι η διάσπαση της προσοχής και η παρορμητικότητα στις αντιδράσεις καθώς και η έκπτωση σε πολλούς τομείς της λειτουργικότητας του ατόμου (κοινωνικός, επαγγελματικός, ακαδημαϊκός, οικογενειακός, διαπροσωπικός, οικονομική διαχείριση, οδήγηση, ανατροφή παιδιών, κοινωνικές υποχρεώσεις). Η ΔΕΠΥ εμφανίζει μεγάλα ποσοστά συννοσηρότητας με άλλες διαταραχές. Συνήθως συνυπάρχει με διαταραχές της διάθεσης, με αγχώδεις διαταραχές, με την εναντιωματική προκλητική διαταραχή, τη διαταραχή διαγωγής και την αντικοινωνική διαταραχή της προσωπικότητας. Η ύπαρξη συννοσηρότητας, ο τύπος των συμπτωμάτων, ο βαθμός της κλινικής έκπτωσης της λειτουργικότητας και το υποστηρικτικό πλαίσιο αποτελούν τους σημαντικότερους προγνωστικούς δείκτες. Δεδομένων των δευτερογενών χαρακτηριστικών της διαταραχής, των μεγάλων ποσοστών συννοσηρότητας αλλά και του μεγάλου κόστους στη λειτουργικότητα των ατόμων, η διάγνωση

της δεν πρέπει να διαφεύγει. Η ελληνική πραγματικότητα ωστόσο, δείχνει να εθελotuφλεί μπροστά σε ένα πρόβλημα υπαρκτό, το οποίο έχει τρομερές κοινωνικές και κλινικές προεκτάσεις.

Σημειώσεις Εισήγησης:

«Η ΔΕΠΥ στην ενήλικη ζωή: Συννοσηρότητα και κοινωνική λειτουργικότητα»

Εισηγήτρια: **Δρ. Μαριάννα Σκουντή**

Ειδική Παιδαγωγός, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Παν/μιου Κρήτης

Για πολλά χρόνια οι ερευνητές θεωρούσαν την διαταραχή ελλειμματικής προσοχής- υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ) ως μια αμιγώς παιδική διαταραχή. Τα τελευταία όμως 10 με 15 χρόνια, μελέτες σε πληθυσμούς ενηλίκων αλλά και διαχρονικές μελέτες, απέδειξαν την ύπαρξη της διαταραχής και στην ενήλικη ζωή. Μάλιστα, η ανασκόπηση της επιστημονικής βιβλιογραφίας δείχνει ότι το 1/3 των παιδιών με ΔΕΠΥ διατηρούν πλήρως τη διάγνωση και στην ενήλικη ζωή.

Ο επιπολασμός της ΔΕΠΥ στους ενήλικους κυμαίνεται στο 5%, ποσοστό ανάλογο με εκείνο του παιδικού πληθυσμού, το οποίο υπολογίζεται στο 5 με 10%. Μάλιστα, στις ΗΠΑ, 11 εκατομμύρια ενήλικες έχουν λάβει τη διάγνωση της ΔΕΠΥ.

Παρόλο που η παγκόσμια επιστημονική κοινότητα έχει στρέψει το ενδιαφέρον της στην εξέλιξη της ΔΕΠΥ στην ενήλικη ζωή, η κοινωνική, ακαδημαϊκή και η γενικότερη προσαρμοστική λειτουργικότητα των ενηλίκων με ΔΕΠΥ παραμένουν ανοιχτά πεδία προς διερεύνηση. Πεδίο επίσης, έντονων διαξιφισμών παραμένει και η διαγνωστική προσέγγιση της διαταραχής, καθώς τα διαγνωστικά κριτήρια της ενήλικης ΔΕΠΥ δεν διαφοροποιούνται στις διεθνείς ταξινομήσεις από εκείνα της παιδική ηλικίας.

Στην Ελλάδα, η μελέτη της ΔΕΠΥ στην ενήλικη ζωή δεν έχει τύχει διερεύνησης, ενώ οι ελάχιστες επιστημονικές μελέτες που υπάρχουν, αφορούν κυρίως παιδικούς πληθυσμούς. Κοινό εύρημα των μελετών αυτών, είναι ότι ένα μεγάλο ποσοστό παιδιών με ΔΕΠΥ, στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα δεν λαμβάνει ποτέ τη διάγνωση και ευλόγως τη βοήθεια που πραγματικά χρειάζεται. Γενικότερα, η ελληνική πραγματικότητα εθελotuφλεί μπροστά σε ένα πρόβλημα υπαρκτό, το οποίο έχει τεράστιες κοινωνικές και κλινικές προεκτάσεις.

Η ΔΕΠΥ αποτελεί μια αναπτυξιακή διαταραχή. Τα κύρια συμπτώματα της διαταραχής, όπως ορίζονται από το DSM-IV, είναι η διάσπαση της προσοχής, η παρορμητικότητα και η υπερκινητικότητα. Ανάλογα με τα συμπτώματα που πληρούνται για κάθε κατηγορία, έχουμε και τρεις τύπους ΔΕΠΥ: ΔΕΠΥ με προεξέχοντα τον απρόσεκτο τύπο, ΔΕΠΥ με προεξέχοντα τον υπερκινητικό-παρορμητικό τύπο και ΔΕΠΥ συνδυασμένου τύπου.

Για να τεθεί η διάγνωση της ΔΕΠΥ τα συμπτώματα θα πρέπει να είναι παρόντα πριν την ηλικία των επτά, να έχουν τουλάχιστον εξάμηνη παραμονή, και να προκαλούν έκπτωση σε τουλάχιστον δυο πλαίσια, όπως είναι το σχολείο- εργασία και το σπίτι και σημαντική κλινική έκπτωση στην κοινωνική και ακαδημαϊκή λειτουργικότητα του ατόμου.

Η πορεία και η κλινική εικόνα της ΔΕΠΥ είναι διαφορετική στην νηπιακή, σχολική, εφηβική και ενήλικη ζωή. Η ΔΕΠΥ ωστόσο δεν εξαφανίζεται μετά την παιδική ηλικία, όπως πολλοί πιστεύουν. Τα συμπτώματα που συνήθως εμμένουν στην ενήλικη ζωή είναι η διάσπαση της προσοχής και η παρορμητικότητα στις αντιδράσεις, ενώ η υπερκινητικότητα μεταλλάσσεται συνήθως σε ένα αίσθημα μόνιμης ανησυχίας. Στην *ενήλικη* ΔΕΠΥ εμμένει και διευρύνεται σε πολλούς τομείς η έκπτωση της λειτουργικότητας.

Σύμφωνα με τον Barkley (2008) αλλά και με πολλούς άλλους ερευνητές, τα συμπτώματα της ΔΕΠΥ για τους ενηλίκους, θα πρέπει να τροποποιηθούν στην επόμενη έκδοση των διαγνωστικών κριτηρίων, ώστε να ανταποκρίνονται αναπτυξιακά αλλά και να συνάδουν με τα πορίσματα των επιστημονικών μελετών. Τα διαγνωστικά κριτήρια που προτείνονται για την διάγνωση της *ενήλικης* ΔΕΠΥ είναι τα εξής:

1. συχνά διασπάται από εξωτερικά ερεθίσματα και ακατάλληλες για την περίσταση σκέψεις
2. συχνά παίρνει αποφάσεις παρορμητικά
3. δυσκολεύεται να σταματήσει δραστηριότητες, ενέργειες, συμπεριφορές ενώ γνωρίζει ότι αυτό επιβάλλεται
4. συχνά αναλαμβάνει αρμοδιότητες και ξεκινάει εργασίες χωρίς να έχει διαβάσει ή κατανοήσει ή ακούσει τις οδηγίες προσεκτικά
5. δυσκολεύεται να κρατήσει υποσχέσεις και δεσμεύσεις που έχει δώσει σε άλλους
6. δυσκολεύεται στην εκτέλεση καθηκόντων, εργασιών που απαιτούν μια σειρά και συγκεκριμένη ακολουθία
7. οδηγεί τις περισσότερες φορές ριψοκίνδυνα (αφορά όσους οδηγούν)
8. δυσκολεύεται να διασκεδάσει σε ήρεμους τόνους
9. δυσκολεύεται να εστιάσει την προσοχή του/της σ' ένα έργο ή μια δραστηριότητα (μέχρι τέλους)
10. δυσκολεύεται να οργανώσει εργασίες και δραστηριότητες

Ο ίδιος ερευνητής προτείνει ότι για τη διάγνωση της ΔΕΠΥ στην ενήλικη ζωή τα συμπτώματα θα πρέπει να είναι παρόντα πριν την ηλικία των 16, προκαλώντας έκπτωση της λειτουργικότητας του ατόμου σε τουλάχιστον δυο πλαίσια και σημαντική κλινική έκπτωση στην κοινωνική, ακαδημαϊκή και γενικότερη προσαρμοστική του λειτουργικότητα (οικογενειακή- συντροφική ζωή, οικονομική διαχείριση, οδήγηση, ανατροφή παιδιών, κοινωνικές υποχρεώσεις, κτλ).

ΣΥΝΝΟΣΗΡΟΤΗΤΑ ΔΕΠΥ

Η ΔΕΠΥ εμφανίζει πολύ μεγάλα ποσοστά συννοσηρότητας με άλλες διαταραχές. Συγκεκριμένα, η ΔΕΠΥ συνυπάρχει σε μεγάλο βαθμό με τις εξής διαταραχές:

- 1) Διαταραχές Διάθεσης (Μείζον καταθλιπτική διαταραχή, διπολική διαταραχή, δυσθυμική διαταραχή, ...)
- 2) Αγχώδεις διαταραχές
- 3) Εναντιωτική Προκλητική Διαταραχή
- 4) Διαταραχή Διαγωγής
- 5) Διαταραχές Προσωπικότητας, κυρίως με την Αντικοινωνική Διαταραχή Προσωπικότητας

Η σοβαρότητα και ο τύπος των συμπτωμάτων, ο βαθμός της κλινικής έκπτωσης της λειτουργικότητας σε προγενέστερα αναπτυξιακά στάδια, το υποστηρικτικό πλαίσιο και κατά κύριο λόγο η συννοσηρότητα, φαίνεται να καθορίζουν την πρόγνωση της διαταραχής.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι η συνύπαρξη της ΔΕΠΥ με την εναντιωτική προκλητική διαταραχή, τη διαταραχή διαγωγής και ο βαθμός της επιθετικότητας στην παιδική ηλικία, επιστημονικά έχει αποδειχθεί, ότι αποτελεί τον ισχυρότερο προγνωστικό δείκτη για την ανάμειξη του ατόμου σε παράνομες ή και εγκληματικές ενέργειες στην εφηβεία και στην ενήλικη ζωή.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕ ΔΕΠΥ- ΕΚΠΤΩΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Οι κλινικές εικόνες, όπως και οι άνθρωποι είναι διαφορετικές. Παρακάτω παρουσιάζονται συνολικά τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων με ΔΕΠΥ, όπως αυτά καταγράφονται στις επιστημονικές μελέτες και αφορούν τόσο τους τύπους ΔΕΠΥ όπου εμμένει η παρορμητικότητα όσο και η διάσπαση της προσοχής, αλλά και τα χαρακτηριστικά όπου υπάρχει συννοσηρότητα.

Δεν είναι απαραίτητο λοιπόν ότι κάθε ενήλικος με ΔΕΠΥ παρουσιάζει όλα αυτά τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται παρακάτω.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- αντιμετωπίζουν πολλά μαθησιακά προβλήματα
- εμφανίζουν κακές σχολικές επιδόσεις
- ένα μεγάλο ποσοστό επαναλαμβάνει κάποιες τάξεις στο γυμνάσιο ή λύκειο, ενώ συχνές είναι οι αποβολές και οι αδικαιολόγητες απουσίες
- κάποιοι-ες εγκαταλείπουν το σχολείο
- παρουσιάζουν κακές επιδόσεις και στα ΑΕΙ-ΤΕΙ (χρόνιοι φοιτητές)
- έχουν περιορισμένο ορίζοντα ενδιαφερόντων και στόχων

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- ασταθής επαγγελματική απασχόληση
- βαριούνται εύκολα όταν καταπιάνονται με ένα μόνο τομέα
- δεν είναι οργανωτικοί-ες

- είναι αναβλητικοί-ες μέχρι να πιεστούν από προθεσμίες
- δυσκολεύονται να δουλέψουν σε μικρούς χώρους
- παίρνουν μεγαλύτερα ρίσκα απ' όσα μπορούν
- λαμβάνουν αποφάσεις παρορμητικά
- παρουσιάζουν προβλήματα στις συνεργασίες τους (έντονα ξεσπάσματα θυμού,...)
- δέχονται συνεχείς επιπλήξεις από ανώτερους τους
- απολύονται συχνά από τους εργοδότες τους
- έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση
- δεν αναλαμβάνουν συχνά πρωτοβουλίες και είναι αναποφάσιστοι (χαρακτηριστικό κυρίως όπου εμμένει η διάσπαση προσοχής)

ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ

- καπνίζουν περισσότερο
- εμφανίζουν χρόνιες μορφές αντικοινωνικής συμπεριφοράς
- κάνουν χρήση ναρκωτικών ουσιών
- κατάχρηση αλκοόλ
- ένα μεγάλο ποσοστό επιδίδεται σε ληστείες και παράνομες ενέργειες, χωρίς όμως θύματα
- εμπλέκονται σε καβγάδες (σωματική κυρίως πάλη)
- έχουν ιστορικό συλλήψεων και φυλάκισης

(Η παραπάνω κλινική εικόνα συνήθως ανταποκρίνεται σε ενήλικες με ΔΕΠΥ και εναντιωτική προκλητική διαταραχή ή διαταραχή διαγωγής και αντικοινωνική διαταραχή της προσωπικότητας.)

ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Οι ενήλικες με ΔΕΠΥ επιλέγουν ένα λιγότερο υγιεινό τρόπο ζωής (διατροφικά- φυσική κατάσταση), το οποίο τους κατατάσσει στην ομάδα υψηλού κινδύνου για την εμφάνιση πολλών ιατρικών προβλημάτων.

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

- Δυσκολεύονται να αποταμιεύσουν χρήματα
- Επιδίδονται σε παρορμητικές αγορές
- Είναι ασυνεπείς στην πληρωμή δανείων, καρτών, ενοικίων, κ.ο.κ

ΟΔΗΓΗΣΗ

- Ιστορικό ανάκλησης άδειας οδήγησης για μεγάλο χρονικό διάστημα
- Οδηγούν συχνά χωρίς δίπλωμα
- Ιστορικό τρακαρισμάτων με δική τους υπαιτιότητα
- Απερίσκεπτη και ριψοκίνδυνη οδήγηση
- Κλήσεις για παραβιάσεις του Κ.Ο.Κ. (ορίων ταχύτητας, ζώνης, κράνους, αλκοόλ,...)

ΕΡΩΤΙΚΗ ΖΩΗ- ΓΑΜΟΣ- ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

- ξεκινούν νωρίς τη σεξουαλική τους καριέρα
- εναλλαγή πολλών ερωτικών συντρόφων
- επιφανειακές και περιστασιακές σχέσεις
- έχουν στο ιστορικό τους ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες (ή πρόκληση αυτών εφόσον πρόκειται για άντρες)
- συχνά γίνονται γονείς στα 21 έως 27 τους έτη
- ο κίνδυνος για την μετάδοση αφροδισίων νοσημάτων μέχρι την ηλικία των 21 είναι ιδιαίτερα υψηλός
- στα ποσοστά γάμου και διαζυγίου δεν διαφέρουν από τους μη έχοντες ΔΕΠΥ
- βιώνουν έντονο άγχος ως προς την ανατροφή των παιδιών και την ανταπόκριση τους στα γονικά και οικογενειακά καθήκοντα
- το μεγαλύτερο ποσοστό των συζύγων των ενηλίκων με ΔΕΠΥ δηλώνουν απογοητευμένοι και μη ικανοποιημένοι από το γάμο τους

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ΔΕΠΥ στην ενήλικη ζωή αποτελεί μια πραγματικότητα. Δεδομένων των δευτερογενών χαρακτηριστικών της διαταραχής, των μεγάλων ποσοστών συννοσηρότητας αλλά και του μεγάλου κόστους στη λειτουργικότητα των ατόμων, η διάγνωση της δεν πρέπει να διαφεύγει. Είναι σημαντικό να υπάρξει επιτέλους στην Ελλάδα ένας συντονισμός και μια ουσιαστική επιμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και φυσικών προσώπων, με στόχο την έγκαιρη διάγνωση και υποστήριξη τόσο των ίδιων των ατόμων όσο και των οικογενειών τους.

Η διάγνωση της ΔΕΠΥ, σε όποια ηλικία και αν δοθεί, ακολουθούμενη από σωστό υποστηρικτικό - θεραπευτικό πλαίσιο έχει θετική προγνωστική αξία και μπορεί να αλλάξει τους υπερκινητικούς ορίζοντες των ατόμων, καθιστώντας τους λιγότερο διασπαστικούς και περισσότερο αισιόδοξους.

Melanie Jameson BA, PGCE, Dip OCR in SpLD, AMBDA
DYSLEXIA CONSULTANCY MALVERN
6 Gilbert Road, Malvern, Worcs WR14 3RQ
Tel +44 (0)1684 572466 Email dyslexia.mj@dsl.pipex.com

Βιογραφικό παρατίθεται σε προηγούμενη σελίδα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ

ΔΥΣΛΕΞΙΑ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Θα διερευνήσουμε τα προβλήματα που εγείρουν λόγω της δυσλεξία στα δικαστήρια και το μέγεθος των προβλημάτων που ανακύπτουν. Μελέτες περίπτωσης θα καταδείξουν το πόσο ευάλωτα είναι άτομα με δυσλεξία. Θα τελειώσουμε δίνοντας προσοχή σε καλές πρακτικές και στο τι θα πρέπει να γνωρίζουν οι δικηγόροι.

(από power point **αριθμός 3**, 3 διαφάνειες σε μία σελίδα και γραμμές δίπλα στην διαφάνεια. Σελίδες 7)

ΜΑΝΩΛΗΣ ΛΑΜΤΖΙΔΗΣ

Βιογραφικό

Γεννήθηκε το 1960, στη Λάρισα.

Δικηγόρος, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (από το 1996) και Ταμίας του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης (ΔΣΘ).

Μεταπτυχιακές Σπουδές στο Ποινικό Δίκαιο (ΑΠΘ).

Γνωρίζει Αγγλικά, Γερμανικά, Ρωσικά.

Από το 1998 άμισθος Πρόεδρος της Επιτροπής Φιλικού Διακανονισμού Καταναλωτικών Διαφορών Νομού Θεσσαλονίκης.

Μέλος της « ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1940-1974».

Μετέχει ενεργά στο «Συνασπισμό» από την ίδρυσή του και σε όλες τις δράσεις του «Ελληνικού Κοινωνικού Φόρουμ».

ΤΣΙΟΥΡΔΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Βιογραφικό

Δικαστής,

Πρόεδρος πρωτοδικών,

Σπουδές στα νομικά και οικονομικά με μεταπτυχιακό στο ποινικό δίκαιο.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Διαφοροποιημένη διδασκαλία στην τάξη των αγγλικών, από την θεωρία στην πράξη ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΠΑ

Βιογραφικό

BA English Literature

MEd Inclusion and Special Educational Needs

angela.pappas@yahoo.gr

Η κ. Αγγελική Παππά είναι Καθηγήτρια Αγγλικών - Ειδική Παιδαγωγός, με εξειδίκευση στις δυσκολίες λόγου και γλώσσας καθώς επίσης στα συμπεριφοριστικά προβλήματα. Είναι πτυχιούχος Αγγλικής Φιλολογίας με μεταπτυχιακές σπουδές στο πανεπιστήμιο του Birmingham, UK (Med Inclusion and Special Educational Needs) και εργασιακή διδακτική εμπειρία 14 ετών σε διαφορετικούς εκπαιδευτικούς χώρους. Τα τελευταία χρόνια διδάσκει αγγλικά αποκλειστικά σε παιδιά με δυσλεξία και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (Ε.Ε.Α.), ενώ πρόσφατα ίδρυσε το κέντρο 'I love dyslexia', όπου διδάσκεται η αγγλική γλώσσα αποκλειστικά σε μαθητές με Ε.Ε.Α. Επίσης, είναι εκπαιδύτρια καθηγητών αγγλικής στα Π.Ε.Κ (Κέντρα Περιφερειακής Κατάρτισης καθηγητών δημοσίου) και είναι εισηγήτρια σε διάφορα σεμινάρια και συνεδρία που αφορούν στην ειδική αγωγή.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Διαφοροποιημένη διδασκαλία στην τάξη των αγγλικών,
από την θεωρία στην πράξη

Τα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει ο καθηγητής των αγγλικών στις τάξεις του κανονικού (mainstream) σχολείου είναι πολλά και πολύπλοκα στη φύση τους. Μια μεγάλη πρόκληση για τους εκπαιδευτικούς είναι η ομαλή ένταξη στην τάξη ενός σημαντικού ποσοστού μαθητών που έχει δυσλεξία και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΕΑ). Η δυσκολία στην αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης επηρεάζει αρνητικά την ακαδημαϊκή επίδοση και ψυχολογία τόσο των μαθητών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες όσο και της υπόλοιπης τάξης. Συμφωνά με έρευνες, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ομαλής ένταξης των παιδιών με ΕΕΑ, είναι η τεχνική της 'διαφοροποιημένης διδασκαλίας' (differentiation), μέσα από την οποία ωφελείτε σημαντικά όλο το σύνολο των μαθητών. Σε αυτήν την εισήγηση θα παρουσιαστούν οι βασικές αρχές και τεχνικές της 'διαφοροποιημένης διδασκαλίας' στο μάθημα των αγγλικών, και οι μετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν και να σχολιάσουν 'διαφοροποιημένη διδασκαλία', όπως αυτή εφαρμόζεται σε σχολεία της Αγγλίας.

Αξιολόγηση και ενίσχυση της ανάγνωσης ΦΑΙΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Τελείωσε το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (Φιλοσοφική Αθηνών), έκανε μεταπτυχιακό στην Ειδική Αγωγή και Ψυχολογία (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών) και διδακτορικό στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο της Φρανκφούρτης. Η διδακτορική και η μεταδιδακτορική της έρευνα (χρηματοδοτούμενη από το ΙΚΥ για τον τομέα της Ειδικής Εκπαίδευσης) είχαν ως αντικείμενο την ενίσχυση της αναγνωστικής κατανόησης και της δημιουργικής γραφής (αντίστοιχα) παιδιών και εφήβων με Μαθησιακές Δυσκολίες. Οι ερευνητικές της εργασίες σχετίζονται τόσο με την υποστήριξη όσο και με την αξιολόγηση των δεξιοτήτων των παιδιών και των εφήβων με Μαθησιακές Δυσκολίες. Σήμερα διδάσκει στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου και έχει εκλεγεί λέκτορας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Εργαστήριο για δασκάλους: Αξιολόγηση και ενίσχυση της ανάγνωσης

Στο παρόν εργαστήριο οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί θα εξοικειωθούν με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά στην ανάγνωση αλλά και με το σχεδιασμό παρεμβατικών προγραμμάτων για την υποστήριξη των παιδιών με Μαθησιακές Δυσκολίες στην Ανάγνωση. Συγκεκριμένα, στο εργαστήριο θα παρουσιαστούν οι τρόποι αξιολόγησης και εκτίμησης των επιμέρους δυνατοτήτων και αδυναμιών των παιδιών στην αποκωδικοποίηση, την ευχέρεια και την αναγνωστική κατανόηση. Μέσω της εξοικείωσης με τα χαρακτηριστικά αυτά και με τις αρχές σχεδιασμού παρεμβατικών προγραμμάτων, οι εκπαιδευτικοί θα εξασκηθούν στην κατασκευή εξατομικευμένων παρεμβατικών προγραμμάτων για την ενίσχυση της ανάγνωσης των παιδιών. Στο πλαίσιο του εργαστηρίου θα πραγματοποιηθούν δραστηριότητες που θα βασίζονται στην αξιολόγηση των λαθών αποκωδικοποίησης, ευχέρειας και κατανόησης και την κατασκευή παρεμβατικών προγραμμάτων για τις αντίστοιχες δεξιότητες, για πραγματικές περιπτώσεις μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες.

**Αποδεδειγμένες πρακτικές για την διδασκαλία μαθηματικών
σε μαθητές με ΜΔ.
Marjorie Montague**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Μαθητές με ΜΔ, δυσκολίες προσοχής, διάσπαση προσοχής με και χωρίς υπερκινητικότητα, συναισθηματικές αλλά και συμπεριφορικές διαταραχές, τυπικά έχουν δυσκολίες με ακαδημαϊκή μάθηση, αλλά τα μαθηματικά είναι τις περισσότερες φορές, η μεγαλύτερη πρόκληση για αυτούς. Σκοπός αυτής της παρουσίασης είναι να δώσει μια επιλεκτική περιληπτική ματιά στην έρευνα για μαθηματική παρέμβαση και σε αποδεδειγμένες πρακτικές για την διδασκαλία των μαθηματικών. Αυτή η έρευνα αντικατοπτρίζει τις δύο πιο αποτελεσματικές διδακτικές προσεγγίσεις στην διδασκαλία τέτοιων μαθητών; άμεση διδασκαλία και διδασκαλία γνωστικών στρατηγικών. Περιγράφονται ειδικές παρεμβάσεις που είναι πρακτικές και μπορούν να ενσωματωθούν σε γενικές τάξεις. Πολλές ερωτήσεις θέτουν ένα πλαίσιο αναφοράς των προκλήσεων που σχετίζονται με την παροχή αποτελεσματικής διδασκαλίας μαθηματικών σε μαθητές με ειδικές μαθησιακές ανάγκες. Πρώτα από όλα, γιατί έχουν οι μαθητές τόση δυσκολία στα μαθηματικά; Δεύτερον, τι ξέρουμε σχετικά με πρακτικές που βασίζονται στην απόδειξη; Τέλος ποιες είναι οι προκλήσεις της διδασκαλίας μαθηματικών σε παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μέσα στην κανονική; Δίνονται προτάσεις για να βοηθηθούν οι εκπαιδευτικοί σε αποτελεσματικές διδακτικές πρακτικές.